

DARBININKAS

LVI NO. 47

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TREČIADENIS - WEDNESDAY, LIEPA - JULY 7, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Pionierišką misiją atlikę, žuvo trys rusai astronautai

Jų kūnai, surinkti duomenys, instrumentai erdvėlaiviu pasiekė Žemę

Atlikę unikalinę kelionę Žemės orbitoje su pirmąja pasaulyje pilotuojama mokslinė stotimi "Saliutas", grįždami namo su erdvėlaiviu "Sojuz-11" žuvo trys Rusijos astronautai: erdvėlaivio vadovas pulk. leit. Dobrovolskis, aviacijos inž. Vladislavas Volkovas ir inž. bandytojas Viktoras Pacajevs.

Tai atsitiko pereiną trečiadienį, birželio 30, erdvėlaiviu "Sojuz-11" su visu turto ir astronautais pradėjus grįžti Žemėn. Kai Vinokurovo kosmodrome (Kazachijoje) buvo atidaryta erdvėlaivio anga po ramiai ir tvarkingai įvykusio erdvėlaivio nusileidimo, visi trys astronautai savo kėdėse buvo rasti negyvi. Spėjama, kad erdvėlaivio anga galėjo būti nesandariai uždaryta (dėl techniško

kliūčių ar žmogaus nepakankamo apdairumo), todėl angos dangtis galėjo atsikratyti ir prasižvelgti erdvėlaivui įėjus į Žemės orbitą. Tokiu atveju dingo kabinoje esantis deguonis ir astronautai tuojau mirė. Priežastims surasti Sovietų sudaryta komisija duomenų dar nepasiekė, čia suminėta galimybė yra tik spėjiojimas.

Astronautai apraudoti, jų kūnai sudėginti ir urnos su pelėnais įmūrytos Kremliaus sienoje. Visatos paslaptis besistengiančio sužinoti žmogaus smalsumas dalinai čia patenkintas — šitų trijų vyrų atlikti, stebėjimai ir bandymai parodė, kad jau ilgokai gali išbūti žmogus kosmose ir nesvarumo sąlygomis atlikti visą eilę bandymų bei stebėjimų.

Kosminis laivas "Sojuz-11" buvo iškeltas į Žemės orbitą birželio 6 d. 8 val. ryto Maskvos laiku. Jis buvo sujungtas su Žemės radijo ir televizijos ryšiais. Misijos tikslas — mokslo ir technikos tyrimai. Neilgtrukus Bochomo sekimo stotis V. Vokietijoje patyrė iš signalų, kad erdvėje aplink Žemę kažin kas neįprasto vyksta. Tas "kažin kas" buvo erdvėlaivio "Sojuz-11" bandymas susijungti su "Sa

liuto" mokslinė stotimi, kuri buvo išvesta į Žemės orbitą balandžio 19 ir palikta skraidyti. Susijungimas pavyko per du etapus: pirmasis etapas buvo tvarkomas automatinio valdymo nuo Žemės, antrojo etapo metu suartėjimo procesui vadovavo erdvėlaivio igula. Surakinus abudu kosminius aparatus, erdvėlaivio "Sojuz-11" igula perėjo į mokslinę stotį "Saliutas". Taip pirmą kartą

buvo išspręstas inžinierinis techninis uždavinys — nugabenti igulą į mokslinę stotį — Žemės palydovą.

Dviejų kosminių aparatų sujungimą erdvėje amerikiečiai jau kelis kartus yra atlikę, bet vienas iš aparatų buvo nedidelis, nors ir labai kombinuotas. Tai tas vežimėlis, su kuriuo Amerikos astronautai nusikėlė ant Mėnulio. Bet tvirtinama, kad amerikiečiams dar reikės mažiau nei trijų metų, kol bus pagaminta pilotuojama mokslinė stotis, kurioje bus visos reikalingos sąlygos žmogui pasilikti erdvėje ilgesnį laiką tyrinėti ir stebėti.

Žuvę astronautai sumušė visus ikišiolinius rekordus: ilgiausiai išbuvo nesvarumo sąlygose, daugiausiai kartų apskrido aplink Žemę (359 kartus), išbuvo erdvėje skridami apie 25 paras.

Žmogaus pilotuojamas erdvėlaivis ėmė rodytis kosmose prieš 10 m. Per tą laiką žuvo 5 Rusijos ir 8 Amerikos astronautai.

— Demokratų konvencija kandidatui ir prezidentus nominuoti vyks Miami Beach, Florida. Pradžią — liepos 10.

IV DAINŲ SVENTĖ, ruošta JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės, praėjo su dideliu pasisekimu. Dalyvavo virš 8000 choristų. Specialios korespondentės pranešimas dėl pašto apsilaidimo Brooklyn laiku nepasiekė. Jis bus patalpintas artimiausiame Darbininko numery.

TRUMPAI IŠ SOSTINĖS

Washingtonas. — Senato liberalai buvo susibaude sumažinti krašto apsaugos išlaidas kitų metų biudžete 8.7 bil. dol. Sen. Proxmire pasiūlymas atmetas didele dauguma, dar didesne dauguma atmetas senatoriaus Mondale pasiūlymas neširti nė vieno dolerio erdvės tyrinėjimo laboratorijai padaryti. Tokia laboratorija jau turi rusai. Ji bebandydami žuvo trys astronautai, abudu taikstosi į prezidentūrą.

pavardės paaiškės tik tada, kada jų rankos jau bus grandinėse.

Hanojaus planas Vietnamui pasiimti Kalbama taip, lyg P. Vietnamo nebūtų

Paryžius. — Vietkongo vyriausybė, kurios nė būstinė nežinoma ir greičiausiai ji bebalsė, nes jo vardu kalba Hanojaus vyriausybė, iškėlė naujas sąlygas Vietnamo karui likviduoti. Naujo ten nedaug, nes svarbesnieji dalykai seni, bet dabar taip suredaguoti, kad ir Amerikos kariuomenė pasitrauktų, ir jos belaisviai būtų grąžinti, ir P. Vietnamas tektų Hanojaus vyriausybei be jokių pastangų. Žemiau seka trumpa pasiūlymų santrauka.

1. JAV turi be jokių sąlygų nutraukti karą, sustabdyti jo vietnamizaciją ir ištraukti iš Vietnamo visas karines pajėgas, ginklus, karines medžiagas ir sunaikinti visas bazes. Jei pasitraukimo baigimo data bus nustatyta 1971 m., tai bus tariamasi dėl pasitraukiančių saugumo patikrinimo ir dėl abiejų pusių belaisvių paleidimo. Abi šios operacijos vyks tuo pačiu laiku. Tai reikalauja sutarus, prasidės paliaubos.

2. JAV turi nutraukti P. Vietnamo vyriausybės rėmimą. Tada Vietkongo vyriausybė pasirūpins naujos vyriausybės sudarymu.

3. Vietnamo karinės pajėgos P. Vietnamo teritorijoje pačios savo reikalus sutvarkys lygybės principu.

4. Vietnamo susivienijimas vyks laipsniškai abiem pusėm, tariantis ir svetimiems ir reikalaujant nesikišant. Iki susivienijimo pietūs ir šiaurė bendraus taip, lyg tarp jų sienų nebūtų. Viskas bus kartu aptariama. Iki susivienijimo nė viena pusė nesieks santykių su svetimomis valstybėmis ir neprašys jų pagalbos.

5. P. Vietnamo ipareigojamas vesti taikos ir neutralumo politika.

6. JAV privalo padengti visus nuostolius, padarytus Vietnamo tautai abeje zonoje (pietuose ir šiaurėje).

7. Visais reikalais bus sudaryti atitinkami susitarimai.

Sie tariamai nauji pasiūlymai buvo iškelti Paryžiuje taikos pasitarimuose. JAV delegacija pažadėjo reikalingi rimtai svarstyti ir atsakyti. Spėjama, kad JAV atsakys su savo pasiūlymais, gal pataisomis, bet nebus atmetimo be rimtų komentarų ir rimtų savų pasiūlymų. Viskas bus padaryta rimtai ir džentelmeniškai.

Prez. Nixono patarėjas Kissingeris jau yra Saigono erdvėje rinkdamas tam atsakymui medžiagą. P. Vietnamo prez. Thieu pareiškė, kad tuo reikala reikia pasitarimo tarp Saigono ir Washingtono, bet jo pavaduotojas Ky tiesiai ir aiškiai atsakė, kad dėl amerikiečių pa-

sitraukimo iš Vietnamo nėra jokių problemos. Bet jis tuo tarpu dar P. Vietnamo nevaldo.

Jau išleisti iš maisto gandai, kad Vietkongo pasiūlyme pasirodė nauji ir priimtini dalykai esą aptarti seniai Paryžiuje slaptuose susitikimuose, bet tik dabar tegautas Hanojaus sutikimas. Amerikiečiai dabar bandys išgauti daugiau nuolaidų (kurios gal irgi jau sutartos?), o per tą laiką priartės P. Vietnamo prezidento rinkimai. Po to jau nebebus sunku Washingtonui pasakyti pasitraukimo datą. Dabar data jau nebe problema: mėnesiu vėliau ar anksčiau. Žodžiu, blogai vestas karas artėja prie galo. Ir toks išpūdis, kad prez. Nixonui yra šiek tiek pasisekė tvarkyti tą reikalą slaptuose pasitarimuose. Kad vyksta kas nors svarbaus, rodė ir tai, kur buvo JAV svarbūs kalbėtojai pereiną sekmdienį: sekr. Laird Japonijoje, vicepr. Agnes tarp Korėjos ir Singapore, prezidento patarėjas Kissingeris Saigone ir Tailandė pakeliui į Paryžių.

— Dvidešimt šeštas konstitucijos papildymas jau įsigaliojo. Jis suteikia teisę 18 metų amžiaus sulaukusiems balsuoti visų laipsnių rinkimuose.

Mirė A. Gražiūnas

Liepos 6, širdies priepuolio ištiktas, mirė **Albinas Gražiūnas**, pedagogas ir žurnalistas. Pašarvotas M. Salinskienės laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas penktadienį 8 v.v. Laidojamas liepos 10, šeštadienį, 10 v. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Velionis gyveno Woodhavene. Nuliūdime paliko žmoną Henriką, dukrą Dainą, Lietuvoje brolius ir kitas gimines.

Buvo gimęs 1906 spalio 13 Mankūnų km., Miroslavo valsčiuje, Alytaus apskr. Baigė Alytaus gimnaziją 1927, studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą, vėliau teisę, buvo Prienų gimnazijos mokytoju.

Nuo gimnazijos laikų įsijungė į katalikiškų organizacijų veiklą, nuo studijų laikų į žurnalistinį darbą. Jam teko redaguoti: Pavasarį, Ateitį, Vyrų Žygis, Zemaičių Prietelių. Dirbo Žiburių redakcijoje Vokietijoje. Atvykęs į Brooklyną, redagavo Ameriką, vėliau buvo Darbininko redaktorius, Tėvų Sargo redaktorius.

Velionis paskutiniu laiku sirguliavo, buvo pergyvenęs vieną širdies ataką, po to pasitraukęs iš darbo, rašė didesnę veiklą apie vokiečių okupaciją Lietuvoje.

Pentagono studija ir Vyr. Teismas

Vyr. Teismas panaikino žemesniųjų teismų preliminarinius sprendimus laikinai sustabdyti iš Pentagono archyvų pavočių slaptų dokumentų skelbimą, kurį buvo pradėję du laikraščiai: New York Times ir Washington Post. Laikinas spausdinimo sulaukymas buvo remtas vyriausybės tvirtinimu, kad jų paskelbimas gali pažeisti valstybės saugumui.

Vyr. Teismas rado, kad vyriausybė, norėdama žinių skelbimą užblokuoti prieš jų pasirodymą spaudoje, turėjo įrodyti teisme, kad toks paskelbimas tikrai pavojingas valstybės saugumui. Kadangi to nebuvo padaryta žemesniuose teismuose, todėl anų sprendimai dėl žinių skelbimo sulaukymo panaikinti.

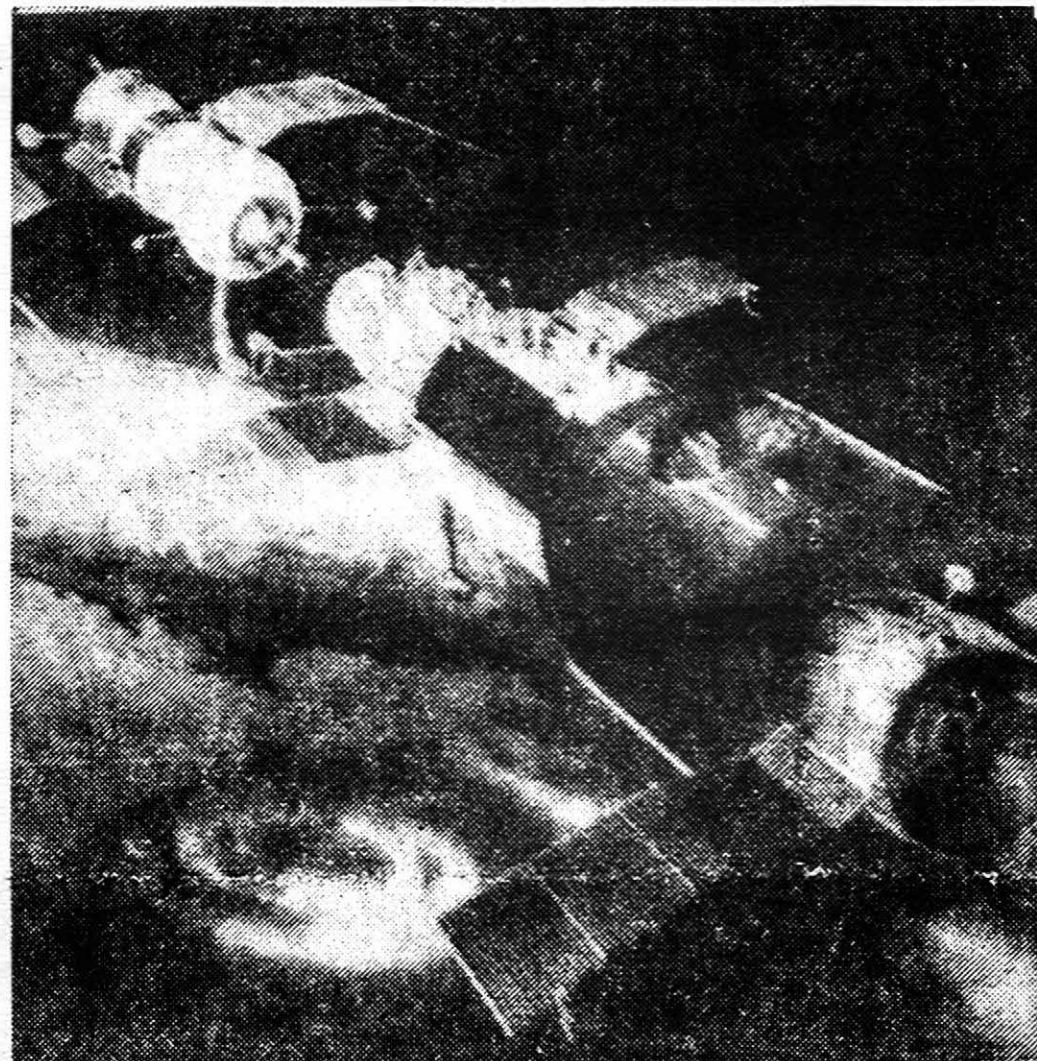
Tas sprendimas tik paryškino seniau padarytą sprendimą, kad vyriausybė negali būti žinių cenzoriumi prieš jų paskelbimą spaudoje, kitaip sakant, preventyvinė cenzūra ne-

galima. Jeigu reikalingas tikrai rimtas, tai pirmoje teismo instancijoje jos pareiga įrodyti, kodėl tų žinių skelbimas negalimas.

Už šią nuomonę pasisakė 6 teisėjai, prieš ją trys: Vyr. Teismo pirm. W. Burger, teisėjai J. Harlan ir H. Blackmun. Jie mano, kad anų šešių aiškinimas nujėio labai siauru keliu, tuo tarpu kad valstybės vyriausybės funkcionavimas yra pasidarius labai sudėtingas.

Nežiūrint to, sprendimas tuo tarpu sudaro precedentą, nors ir liko neliečiamas visos kitos problemos, kurias gali sukelti moderniškesnės Pirmojo konstitucijos papildymo interpretacija. Todėl sprendimas nelaikytinas istoriniu.

Dabar prasidės mažiau idomi byla dėl tų slaptų dokumentų vagystės ir pasisavinimo. Kaltininkas jau žinomas, areštuotas ir apkaltintas. Tai toks lunatiškai atrodęs Ellsberg, dirbęs ar dirbęs MIT.

"Sojuz-11" (kairė) ir mokslinė stotis-laboratorija "Saliutas" taikstosi susijungti. Tai ne fotografija, bet dalininko darytas piešinys.

NEW YORKO ŠAŠAI

Vienas mažiau

— Carmine de Sapiro, ilgus metus buvęs demokratų partijos įvairių grupių nekontroliuojamam vadu New Yorko miesto, karjeros baigtis išvežtas į kailėjimą dviejų metų bausmės alikti. Pačiuoju už kysių emimo organizavimą, iš ko ir jam pačiam likdavo gera dalis. Bylos metu išryškėjo, kad šitai "profesinei" praktikai jis skirdavo daug laiko ir visad gausiai panaudodavo partijos pareigūno privilegijas. Ir ši kartą gal jis dar nebūtų įkliuvęs, jeigu nebūtų nebeišsisukamai įklimpęs jo klientas, Lindsay administracijos aukštas pareigūnas. Šis nepanorėjo eiti vienas kalėjimui, todėl išdavė ir tarpininką.

Iš mafijos pagrindžio — Pereitą savaitę Columbus aikštėje New York'e rinkosi demonstracijai Amerikos italų civilinių teisių lygos nariai ir prijaunantieji. Prieš iškilme pradedant, sutartėjo šūviai, kurie sulindo į lygos kūrėjo J. Colombo galvą ir sprandą. Jis tebėra gyvas ligoninėje.

Policijos vadovybė dabar paskelbė, kad "italų pagrindžio bendruomenės" vadai suplanavo Colombo nužudymą. Jie pasamdė ir žudikus: negra Jerome Johnson nukirsti Colombo, dar kitą čia pat vietoje "suvarkyti" ir Jerome Johnson, kad neišplepėtų. Johnson buvo vietoje nušautas, jo žudiko pavardė dar neminima. Policija jau žino samokslą prieš Colombo dalyvius. Manytina, kad jų

Chicago IV Dainų šventės proga Jaunimo centro sode ly prie žuvusiųjų paminklo padeda vainiką Alice Stephens. Jai asistuoja Zivile Nungaidaitė ir Jūratė Norvilienė (Juozapavičiūtė).

Maskvos-Egipto sutarties užkulisiai

(sp) — Egipto-Rusijos sutarties dėl visokios bendradarbiavimo ir privalomos konsultacijos, kurią bevykdant Maskva gali perimti savo kontroliuoti visas Egipto gyvenimo sritis, jau ratifikuota abejuose pusėse, dokumentais pasikeista Maskvoje. Reikiama, Maskva skubėję kiek galėdama sutarti įteisingi. Ji bijojo, kad Egiptą dideliais pinigais šelpia turtingieji arabų kraštai, kurie draugystės su Maskva vengia, neįtikintų Egiptą nuo tos sutarties atsimesti.

Karaliaus kelionė

Šitos grupės arabų valstybių vardu dabar lankėsi Kaire pats Saudi Arabijos karalius tos problemos aptarti. Pasitarimai truko visą savaitę, kas rodo, kad jie buvo gilūs ir sunkūs, kad jų metu buvo palaikomas ryšys su kitais arabų kraštais, gal net ir su dar toliau esančiais. Ir dar pridėtina, kad Saudi Arabijos karalius atvyko į Kairą ne iš savo sostinės, bet iš Washingtono, kuriame, niekam nežinant ir nesitikint, atsirado oficialus karaliaus vizitas. Visa tai buvo surežisuota siekiant tuo tarpu tik vieno tikslo: pasakyti Maskvai, kad su tos sutarties vykdymu ji būtų ne tik atsargi, bet ir santūri.

Helms kelionė

Antras Maskvos dėmesį atkreipęs įspėjantis skambutis buvo išreklamuota JAV Central Intelligence Agency direktoriaus R. Helms kelionė Izraelin. Kai šis asmuo lankosi svetimos valstybės, apie tai niekad nėra šlaoma spaudoje. Dabar gi buvo net užsimenama ir apie jo kelionės tikslą: pastudijuoti su atitinkamais Izraelio pareigūnais sovietų bandymus įsitvirtinti arabų pasauly ir Viduržemio jūros rytiniame gale.

Nežiūrint labai aiškių tos sutarties tikslų, jos atsiradimas nustebino betgi vadinamus Amerikos rytinio pakraščio universitetuose tūnantiuos kremlinologus. Jie dabar tyli, nes nelengva prisipažinti, kad visos jų kalbos apie Kremliiaus užsienio politikos sunormalėjimą ikišiol vis dar tebėra tušti burbulai. Juk visiems aišku, kad sutartį su Kairu padiktavo ne rūpestis gelbėti arabus nuo saujos žydų, bet pačios Rusijos toli siekiant imperialistiniai tikslai Viduržemio jūros baseine ir dar toliau.

Kodėl federacija?

Štai aplinkybės ryškina keli atramos taškai.

1. Egipto, Sirijos ir Libijos federacijos sudarymas, turis įsigalioję rugsėjo 1. Toji federacija reikalinga tik Maskvai, nes tik per ją ji tegali daryti šokių tokios įtakos Sirijos ir Libijos nacionalistams, kurie Maskvos globos pas save nenori. Ir Egipto parlamente bei partijos komitete, kurių posėdžiai buvo slapti, de facto buvo pasisakyta prieš federaciją, tik susilaikyta nuo formalaus atsimetimo paaiškinus, kad ta kombinacija reikalinga Izraeliui spausiti ir Maskvos karinę bei diplomatinę paramą užsitikrinti. Vėliau Sadatas apie tai viešai priminė. Reikala supratęs, Sudanas greit iš derybų pasitraukė ir federacijos sutarties nepasirašė. Ir šiandien dar neaišku, kas bandė atsikratyti Sadato: Maskvos priešai ar jos draugai? Sadatas komunistams bėda suvertė, bet vargu ar įtikino.

2. Maskva labai susijaudino, kad iki Kairo galėjo atvažiuoti pats JAV valstybės sekretorius Rogers ir ten būdamas vesti tarpininkavimo pokalbį tarp Kairo ir Jeruzalės per lėktuvų tarp tų miestų skraidantį savo valdininką. Po sutarties pasirašymo tokio įvykio nebėgali būti, nes Kairas dabar iš anksto tokiam reikalui privalo gauti Maskvos leidimą.

Kad Sirija neatsimestų nuo federacijos, jos vyriausybės "stiprinti" neilgtrukus atsirado Damaske Aukščiausiojo Sovieto delegacija. Nors Sirija dalį savo ginklų yra pirkusi iš Maskvos, bet ne visi tie jos kiaušiniai imami iš to paties krepšio, todėl Sirijai nėra kliūčių vesti nepriklausomą užsienio politiką.

Ši kartą tų Maskvos "parlamentarų" uždavinys buvo šis: patirti, ar Sirija rimtai mano federaciją įteisingi; jei taip, tai ar ji mano prisidėti ir prie Egipto-Rusijos bendradarbiavimo sutarties; jei ne, tai gal panašią sutartį nori su Maskva atskirai sudaryti.

Žodžiu, Rusijos diplomacija tinklą pynė iš anksto pagal gerai paruoštą planą. Bet jis gali norimų žuvų nesugauti, kadangi uždavinys spęstas su daug nežinomųjų, gi ir žinomųjų tarpe yra gerokai nepatikimų.

Anomis 1940-41 metų okupacijos ir sukilimo dienomis

Pentame rašiny autorius davė tekstą savo paruoštos protesto notos, kurią turėjo įteikti Vokietijos vyriausybei. Toliau pasakoja, kaip ji buvo priimta: Protestas Vokietijos ministerijoje.

Šį dokumentą įteikiau vok. užs. rkl. ministerijai liepos 22 priešpie, asmeniškai atsilankęs pas politikos direktorių dr. Woermanną. Ta proga atkreipiau jo dėmesį į faktą, jog panašaus turinio protestai įteikiami atitinkamų kraštų vyriausybėms ir mano kolegų, kitų Lietuvos pasiuntinių ir įgal. ministrų ir kad tai daroma pagal likusias užsienio Lietuvos diplomatinės šefo nurodymus, kuris buvo toms pareigoms paskirtas paskutinės teisės Lietuvos vyriausybės užs. rkl. ministerio J. Urbšio, kad prieš rusų raudonosios armijos įsiveržimą į Lietuvą ir jos okupavimą.

Perbėgęs akimis dokumentą, dr. Woermannas pasakė, jog raštą pasilaikys su rezervu, kad atsilankius reicho užs. reikalų ministerio (von Ribbentropo) galutinio nurodymo.

Liepos 24 iškviestas mane pas save į užs. reikalų m-ją dr. Woermannas rašto originalą man grąžino, draugingai paaiškindamas, jog tai turėjęs padaryti grynai formaliniu motyvu.

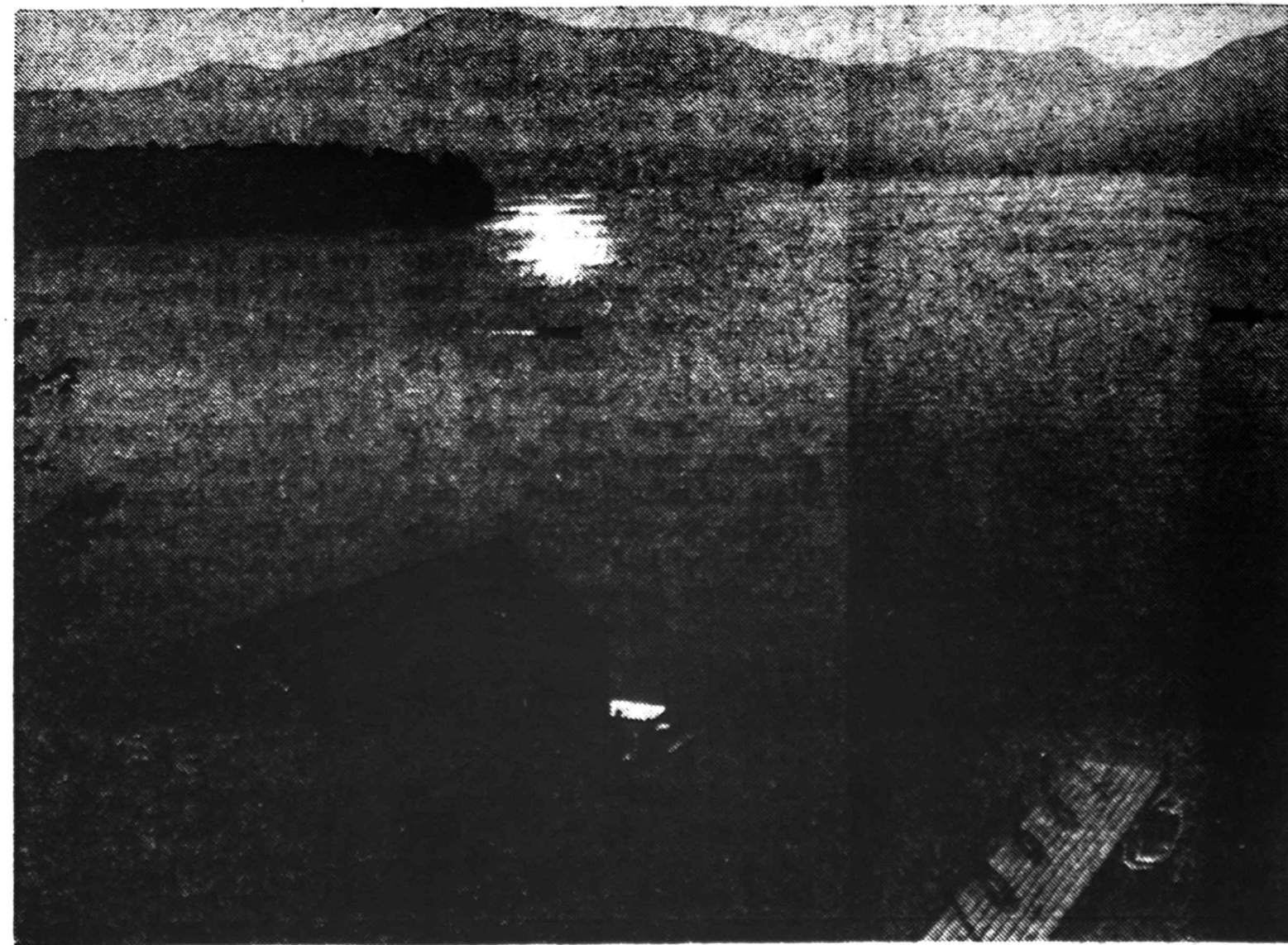
NETRUKUS ŠIOJ VIETOJ bus spausdinamas kun. prof. Stasio Ylos ilgesnis rašinys su iliustracijomis apie legendarinį garso kuniga — žymųjį Kolumbijos lietuvį — kun. S. Matutį, salezijietį.

Mirė Ant. Venclova

Rašytojas Antanas Venclova, eidamas 66-uosius metus, birželio 28 mirė Vilniuje. Medicinos komisija nustatė, kad velionis sirgo arterosklerozė su vyraujančiais pakitimais širdies arterijose. Mirtis įvyko dėl kardiogeninio šoko, pasėkioj ūmaus pakartotinio miokardo infarkto.

Antano Venclovos palaikai buvo pašarvoti Vilniaus Karininkų namuose. Palaidotas birželio 30 Antakalnio kapinėse.

Antanas Venclova gimė 1906 sausio 7 Trempinių km., Mariampolės apskr. Mokėsi Mariampolės gimnazijoje, studijavo Kauno Vytauto Didžiojo universiteto humanitarinių mokslų fakultete. Pirmieji A. Venclovos kūriniai spaudoj pasirodė 1924, o netrukus išėjo jo eilėraščių ir apysakų rinkiniai. Rusam okupavus Lietuvą 1940, buvo paskirtas švietimo komisaru. Kurį laiką dirbo Kauno universitete, o 1954-1959 buvo okupuotos Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos prezidento pirmininkas.

Gražusis George ežeras. Čia yra Slyvynų vasarvietė. Informacijos reikalais rašyti: Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y., 12824, tel. (518) NH 4-5071. Nuotr. V. Mazelis

Diplomatiniai protestai prieš sovietinę agresiją (6)

KAZYS SKIRPA

vu, kadangi užs. m-ją tegalinti priimti notą, pateikiamas tik vardu kitų kraštų vyriausybių. Tačiau čia pat dr. Woermannas pridėjo, jog užs. m-ją mano pareišimą priėmė dėmesin ir kad pasidarė, be to, jo du nuorašus.

Tai buvo originali protesto priėmimo forma, pagal kurią ir "vilkas galėjo būti sotas" ir "avis išliko sveika". Bet buvau patenkintas, kad ir tokiu protesto priėmimu, nes, vykdamas į užs. m-ją, negalėjau būti tikras, ar von Ribbentropas, tebevertindamas santykius su Maskva, nebus dr. Woermannui nurodęs mane mandagiai išprašyti už tų santykių sunkinimą Lietuvos protestais.

Kitų postų protestai:

Stovėjusiam arčiau Lietuvos ir todėl greičiau ir pilniau informuotam apie tai, kas tada krašte darėsi, man teko daugiau, negu kuriam kitam Lietuvos pasiuntiniui ir įgal. ministrui užsieny rodyti iniciatyvos kaip reaguoti į Kaune ruošiamą laidotuvinį smūgį Lietuvos nepriklausomybei.

Kai tik liepos 7 patyriau, jog "rinkimai" ir "liaudies seima" buvo paskelbti, nedelsdamas liepos 8 telefonu atkreipiau St. Lozoraičių dėmesį į tą įvykį. Sugestijonavau jam, kaip likusios užsieny Lietuvos diplomatinės šefui, kad iš anksto pagavotų, kokie turėtų būti protestų pagrindiniai punktai ir kad imtųsi žygių protestų akcija solidarai praversti. Gavęs iš krašto papildomą žinią, jog skubotai "išrenkamas" seimas bus suauktas tuojuo po rinkimų, liepos 11 telegrama kolegai St. Lozoraičiui pasiūliau:

— Yra pavojaus, kad seimas, išrenkamas 14 liepos, bus skubotai suauktas nutarti Lietuvos prisijungimą prie Sovietų Rusijos. Tai numatant, reikėtų nurodyti visiems pasiuntiniams, taip atsitikus:

primo — formaliai pranešti vyriausybėms, kur jie akredituoti, kad rinkimai įvyko po raudonosios armijos batų;

secundo — kad nutarimas negali būti laikomas teisėtu, nes nėra tikrosios gyventojų valios išraiška;

tercio — užprotestuoti smurtą prieš Lietuvos nepriklausomybę, ir

quarto — prašyti prijungimo nepripažinti. —

Kai netrukus gavau žinią iš Kauno, jog seimas bus suauktas posėdžio liepos 21, tuoj įspėjau apie tai St. Lozoraičių, kad iš savo pusės išpėtų apie tai visus Lietuvos diplomatinis postus ir nurodytų būti pasiruošusiems protestus visur įteikti tuojuo, kai tik pasitvirtins, jog Seimas tikrai buvo pri-

verstas "priimti" nutarimą, kuris reikštų Lietuvos valstybinės nepriklausomybės galą. Aš buvau paprašytas budriai pasiekti bei nustatyti, kada spėjamas gėdos "nutarimas" bus tikrai padarytas ir apie tai tuojuo pranešti St. Lozoraičiui, kad protestai būtų pareikšti solidarai.

Skirtingos nuomonės:

Visa tai jau tolimai praeitis. Manau, nenusizengsiu jokiai diskrecijai, jei prisiminsiu, jog

neapsieita be kai kurių nuomonių skirtumo tarp mūsų diplomatų, ne iš esmės, bet dėl taktikos.

Pavyzdžiui, kolega P. Klimas ir, rodos, dr. J. Saulys buvo iškėlę klausimą, ar prieš i-teikiant protestus kitų valstybių vyriausybėms, nevertėtų išmėginti visas galimybes paveikti Kauną, kad valstybinės nepriklausomybės principo nebūtų išsižadama. Iš kitos pusės, kolega B. Balutis, kuris buvo žinomas kaip ypatingai atsargus diplomatas, rodė susirūpi-

Dirigentas Petras Armonas, muzikinės komisijos pirmininkas, prie žuvusių dėl Lietuvos laisvės paminklo uždega aukurą šios Dainų šventės proga. Šalia Saigūnas, Degutis ir Rasa Veselkaitė. Nuotr. Z. Degučio

VLIKO TARYBOS POSĖDYJE

Vliko tarybos posėdis įvyko birželio 25 New Yorke. Posėdyje Vliko valdybos veiklą per pastaruosius du mėnesius apžvelgė vicepirmininkas dr. B. Nemickas, einas pirmininko pareigas dr. Valiūniui esant Europoje.

Pranešėjas plačiau palietė P. ir A. Brazinskių bylą. Vliko valdyba Brazinskių advokatui pasiuntusi visą eilę svarbių dokumentų, kurie galėtų būti naudingi Brazinskių bylai.

Tautos Fondui organizuojant birželio mėn. vaju, ypač esant

dideliam reikalui sutelkti daugiau lėšų Brazinskių bylai, Vliko valdyba savo atskiru pranešimu kreipėsi į visus lietuvių gausenių aukų. Tuo pat reikalu Vliko valdybos nariai rašė straipsnius spaudoje. Dar balandžio pabaigoje Vlikas paskelbė atsisaukimą, kuriuo viso pasaulio lietuviams buvo priminta, kad š.m. birželio mėn. sukanka 30 metų prieš sovietinę okupaciją sukilius visai lietuvių tautai, sudarius Lietuvos vyriausybę ir jai atstačius nepriklausomos Lietuvos valstybės suvereninių organų veikimą.

Pranešėjas paminėjo: juo toliau, juo daugiau atsiranda nacių Vokietijos ir bolševikų Rusijos šamokslo dokumentų, nukreiptų prieš Lietuvą. Tad Vliko valdybai tenka juos atidžiai peržiūrėti, daryti jų atranką.

Pranešėjas priminė ir tai, kad susikaupus visai eilei klausimų, dr. J. K. Valiūnas gegužės 16 Lietuvos atstovo p. K. Jaceko lydimas, turėjo ilgą pasikalbėjimą su D. Martin, Baltijos sk. viršininku V. departamente.

Posėdyje dalyvavęs, vos iš Europos grįžęs Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas, paklaustas, pateikė savo išpučius. Jo nuomone, dabartinė W. Brandt vadovaujama Vokietijos vyriausybė einanti garsojo Bismarko patartu keliu — būti geruose santykiuose su Rusija. Kaip teli tuo keliu bus neita, esą visokių spėjimų.

Vicepirmininkas J. Audėnas painformavo apie lietuvių kalba leidžiamą Eltą. Jis pateikė

nimo, ar pasiskubinimu su protestais nerizikuojame patys pa-kenkti Lietuvos reikalui. Jis prisibijoję, jog tati galėtų pasidaryti, jei ta ar kita vyriausybė protesto pareiškimu nepriimtų. Tati Sovietai galėtų aiškinti, kaip Lietuvos inkorporavimo pripažinimą ir būtų labai negerai. Kolega V. Gylys, Lietuvos atstovas Stockholme, buvo susirūpinęs, ar dėl protesto įteikimo nepasigadintų jo asmeniniai santykiai su švedais ir dėl to galėtų kilti pavojus jam netekti teisės pasilikti Švedijoje.

Buvau St. Lozoraičio paprašytas tautos susirūpinusius kolegas paveikti, kad ryžtųsi vistik protestus pareikšti. Aš laikiausi nusistatymo, jog tuo klausimu bet koks susirūpinimas neleistinas. Todėl griežtai pasisakiau prieš bet kokias šnekas su Kaunu bei kompromisų ieškojimus. Paprašiau St. Lozoraičių atkreipti kolegų Balučio dėmesį į tai, kad bet koks delsimas protestą pareikšti, kaip Lietuvai jau faktiškai Sovietų okupuota, negalėtų būti tautos okupatas. Ji kaip tik reikalauja, kad mūsų diplomati, dar laisva ir Sovietų nesulikviduota, pakeltų protesto balsą. Jei to nepadarytume tuoj pat, tai kada gi begalėtume protestus pareikšti? Su kolega V. Gyliu pats susisiečiau telefonu. Į jo atsisakbinėjimą tegalėjau pasakyti, jog liktų vienas protesto nepareiškęs ir kad aš Berlyne įteikiu protestą net jei vokiečiai ir išsisukinėtų jį priimti.

"Liaudies seimo" liepos 21 posėdžio eiga nebuvo per radiją transliuojama. Todėl apie jo gėdos "qutarimą" tepatyriau tik iš ypatingo Korsako pranešimo liepos 21 vakarą. Tai savo ausimis išklauses, tuojuo pat telefonu pranešiau St. Lozoraičiui, jog gali duoti paskutinius nurodymus visiems Lietuvos diplomatiniais postams, kad protestus faktiškai pareikštų. Tai jie ir padarė solidarai, kaip kas galėjo.

(Bus daugiau)

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 87-26 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni koplyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laido-tuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šerėnimis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaigos atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. 94-08 Jamaica Ave., Woodhaven, telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; V1 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, V1 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom i namus liet. skilandžius, srius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maištos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus i Europą. Užeikite ir įstikinsite!

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir i kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Kartojama sekmdieniais, nuo 3 iki 4 val. p.p., 97.9 meg. FM bangomis. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountanside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565.

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radio stotį. Dir. prof. dr. Jokūbas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHEI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezy, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11378.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, PA. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmdieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, PA. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORDO LIETUVIŲ TEVYNĖS GARSŲ radio valandėlė nauju laikui WKSS—FM 95.7 sekmdieniais nuo 9-10 valandos vakaro. Vedėjas Algimantas Dragunevičius, 273 Victoria Rd. Hartford, Conn. 06114; 249-4502

DETROIT, MICH. — Lietuviški Melodijų radio valanda, WMZK-FM. banga 98 mc., pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmdieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmdieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klub valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmdieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies, KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12-12:45 val. p.p. Liet. Radio klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiomis progoms

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 738-1946. Čia rasite nuoširų lietuvišką patarnavimą.

DAINŲ ŠVENTĖ CHICAGOJE

EKSKURSIJOS:

New Jersey lietuviams iš Newarko aerodromo New Yorko lietuviams iš La Guardia

United Airlines ar TWA reguliariais skridimais. Grupės išvyksta kartu liepos 3 d. Grįžti kiekvienas gali individualiai savo pasirinktu laiku — be jokio pridėtinio mokesčio.

• Kaina: suaugusiems 89.00 dol.; vaikams nuo 2 iki 12 m. 44.50 dol.; kūdikiams žemiau 2 metų nemokamai. (Visi takslai įskaityti)

Registruotis:

LITO

Kelionių Biuras

94-10 Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421
Tel. (212) 847-5522

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Vilniuje gegužės pabaigoje buvo Sovietų Sąjungos lėlių augintojų pasitarimas. Latviai, pasirodo, lelijas auginą sparčiau, įmantriau už kitus. Negalėta apsieiti be amerikiečio, lėlių specialisto — pasitarimo dalyviai išklaušė specialiai atsiųstą į Vilnių JAV gėlininkystės generalinio konsultanto, John de Grafo pranešimą ir peržiūrėjo jo pagamintą spalvotą filmą apie lėlių auginimą. (E)

Leipzge, R. Vokietijoje tarp-tautinėje meninės fotografijos parodoje du aukso medalius laimėjo lietuviai foto menininkai, vilniečiai M. Baranuskas ir A. Sutkus. Parodoje buvo dvylikos lietuvių fotografų darbai. (E)

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laisvąją tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

"Šaukit visi... už laisvę gyventi"

L.B. centro valdyba stumtelėjo veikimą dviem kryptim: Lietuvos laisvės populiarinimą tarp lietuvių ir lietuviškos kultūros palaikymą tarp išeivių.

Pirmuoju sumetimumu delegacijos apsilankymas valstybės departamente, ilgas išsikalbėjimas ir atsakymas raštu ir rašta yra pozityvus tuo, kad išaiškino departamentui, koki yra dabartiniai lietuvių rūpesčiai; antra vertus, gavo aiškius departamento nusistatymus tais klausimais.

Klausimai ir atsakymai išaiškino padėtį. Išaiškinta padėtis yra pagrindas lietuvių veiksniam geriau orientuotis ir realiau planuoti savo veiksmus.

Per drąsų būtų sakyti, kad tas ar kitas apsilankymas paveikia departamento politiką. Bet atkreiptina dėmesio pvz. į tokį konkretų Simo Kudirkos klausimą. Departamento atsakymas LB c.v. pirmininkui (gegužės 19) paskutiniu sakiniu tarp kitko suminėjo, kad departamentas nematytų jokių kliūčių, jei LB imtųsi iniciatyvos per privacijas legalias institucijas žygių Kudirkos reikalui. Po mėnesio kitu raštu (birž. 15), kuriuo atsakė N. J. apygardos pirmininkui Kazimierui Jančūnui, paskutinis sakinyje Kudirkos reikalui konkretnis: esą mes dabar imamės Raudonojo Kryžiaus kanalų padėti Kudirkai.

Toki santykiai su valdžios institucijomis gali būti mažiau malonus negu tik siunčiamos padėkos, bet jie naudingesni abiem pusėm, jei pagrįstai korektiškai išsakomi.

★

Apčiuopiamesnis ir pozityvesnis rezultatas informacijoje apie Lietuvą. Šioje vietoje buvo apžvelgti apie dešimties laikraščių pasisakymai (ačiū skaitytojams už atsuntimą!). Buvo tada pastebėta, kad tie pasisakymai tebeina. Tarp jų prabilo ne tik lokalinė spauda birželio

mėn., bet ir tokie didieji kaip jau minėtas N. Y. Daily News, o paskiau ir N. Y. Times (birželio 21) vedamaisiais.

Pastarasis prašneko tiesiais žodžiais: "laisvus rinkimus" ir "vieningą" įjungimą į Sovietų Sąjungą vartojo kabutėse; kalbėjo apie ultimatumą pakeisti vyriausybę tokia, kuri patenkintų Maskvą. Prašneko realiai apie dabartinę padėtį: nuolatine rusifikacija, rusų siuntimais į Estiją, Latviją ir Lietuvą, rusų kalbos bei kultūros brūkimas.

"Bet — rašė laikraštis — tebėra aišku — net Maskvos gailestierių nusiskundimuose —, kad laisvės troškimas Baltijos kraštuose tebėra gyvas ir dabar, praėjus daugiau kaip trim dešimtmečiams po Stalino begėdiško ir brutalaus pavergimo". Ačiū ir L.B. veikėjams, pasirūpinusiems, kad birželio mėn. spauda ardytų tylą, kurios laikosi vyriausybė.

Balsai prieš tylos sąmokslą galės būti dar sistemingiau kelimai. Tikimasi, kad L.B. rytinio pakraščio suvažiavimas rudeni sutars nutiesti tokį informatorių tinklą visur, kur yra LB skyrių. Jie pavaduos papildys, prapliės a.a. kun. Jut-Jut-kevičiaus suorganizuotą informaciją Vyčių rėmuose ar paskira partizaninę veiklą. Ir toki lokaliai informatoriai, kontakte su c. valdyba, kontakte, reikia tikėtis, su Vliuku, bendrom pastangom virs sistemingu šaukliu.

Jei amerikiečių spaudos pasisakymus birželio mėn. pradėjome Putino-Mvkolaičio 1957 parašyto eilėraščio pirmais žodžiais: "Šaukia, vėl šaukia", tai šioj vietoj tinka pakartoti ir jo paraginimą išreikštą paskutiniuoju žodžiais:

Saukit visi, kas dar norit gyventi!

Saukit už žmogų,
Už šviesą ir amžiną būti —
Už laimę gyventi.
Už džiaugsmą išlikti —
Saukit visi, kas nenorit išnykti!

Suomijos vieno žymiausių dienraščių, Helsinkyje leidžiamo "Uusi Suomi" š. m. balandžio 25 įdėtas straipsnis "Baltijos klausimas šių dienų pasauly" sukėlė nepaprastą sovietų įtūžį. Sovietų ambasadorius protestavo Suomijos sostinėje, skelbiminio pobūdžio paneigimai apie "netiesos skelbimą, provokacinį išpuolį" pasirodė ne tik suomių, bet ir Estijos spaudoje.

Suomių dienraščio atviras, nuosirdus žodis apie Baltijos pavergtus kraštus, jų diplomatų ir kt. veiklą Vakaruose, juo labiau vertintinas ir reikšmingas, nes straipsnis paskelbtas sostinės, didelio tiražo, populiariam dienrašty, įdėtas laikraštyje, kuris leidžiamas ne Vakaruose, bet oficialiai draugiškame Sovietų Sąjungai krašte.

Apie straipsnį jau yra patyrę ir Baltijos kraštų gyventojai, ypatinai Estijos žmonės. Patyrė ir Lietuvoj, nes Tass komentaras buvo paskelbtas Kom. Tiesoje gegužės 15.

Savo nuomonę pareiškė ir

Suomijos užsienio reik. ministris Karjalainen. Jis teigė: Uusi Suomi" pasirodęs straipsnis — "neteisingas", bet Suomijos vyriausybė, būdama demokratinė, negali savo spaudos varžyti.

Kas gi tame suomių laikrašty buvo parašyta, kad Sovietai taip susijaudino?

Straipsnio santrauka: dienraštis savo įžangoje nurodė, kad šių dienų pasauliui būdinga nuolatinė tarptautinės padėties kaita, pvz. Japonijos ir Kinijos kilimas ir Kinijos reikiama atoslūgis santykiuose su Vakarais ar sovietų gausūs pasitarimai su Vakarais bei atominių ginklų panaudojimo grėsmė. Suomijoje ypatingai atkreiptas dėmesys į sovietų reikalavimą pripažinti dabartinę padėtį Europoje. Ir čia išskyla klausimas: kiek reikšmės šių dienų pasauly turi Baltijos kraštų klausimas?

Toliau pabrėžiama, kad Baltijos kraštų gyventojai, gyvenę

Dėl to sukilo Maskvos protestai

sveitur, nemaną jog karo metu okupacija reiškia Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybių gyvavimo gala. Ties kraštai yra atsidūrę panašioje padėty, kokią antrojo didžiojo karo metu buvo Norvegija ir Olandija, skirtumas tik tas, kad Baltijos kraštų atveju jų okupacija yra ilgiau užsėdusi.

Pasak autoriaus suomių dienraščio, Baltijos kraštai sugebėjo išlaikyti savo diplomatinę misiją ar atstovus JAV-se, Anglijoje, Prancūzijoje ir kituose kraštuose, iskaitant ir Vatikaną. Baltijos kraštai taip pat turi nediplomatinius atstovus, pvz. Vak. Vokietijoje ir Ispanijoje ir konsulus Kanadoje ir Brazilijoje. Ne tik didžiosios Vakarų valstybės, bet ir Danija bei Norvegija atsisakė pripažinti Baltijos kraštų okupaciją. Tačiau Švedija priklauso prie tų kelių kraštų, kurie yra pripažinę.

Toliau nurodyta, kad Baltijos kraštai Vakarų pasauly,

ypač JAV-se ir Kanadoje, turi fondus, kurie išlaiko atstovybes bei konsulatus. Pažymėta, kad estai turėjo pasiuntinį Londone ir turi New Yorke gen. konsulą. Dar pridurta, kad kai kurie kraštai, kaip Saudi Arabija, Pakistanas, Iranas, Japonija, Irakas ir Marokas netiesiogiai pripažįsta Estijos nepriklausomybę, kviesdami Baltijos diplomatus į priėmimus, ryšium su pvz. valstybės svečių vizitais.

Suomių dienraštis nurodo politinių įstaigų bei politikų įvairiuose kraštuose pažūras Baltijos kraštų atžvilgiu. Čia priimenamos JAV-se reikiamos nuomonės, krašte, kur gyvena keli milijonai rytų Europos kilmės žmonių. Patys žymiausi Amerikos politikai per ištisus 30 metų yra Baltijos kraštų gyventojams patikinę šią teisę į nepriklausomybę.

Autorius pateikė valst. sekretoriaus W. Rogers laišką Estijos nepriklausomybės paskel-

bimo sukakties dienai ir britų užsienio reikalų ministerio, Lord Hume 1960 lapkričio 2 buvusį pareiškimą apie tai, kad sovietai nuo 1939 okupavo sritis su 22 milijonais gyventojų ir kad "iš tikrųjų, trys naujausios kolonijos pasauly yra Sovietų Sąjungoje — Lietuva, Latvija ir Estija".

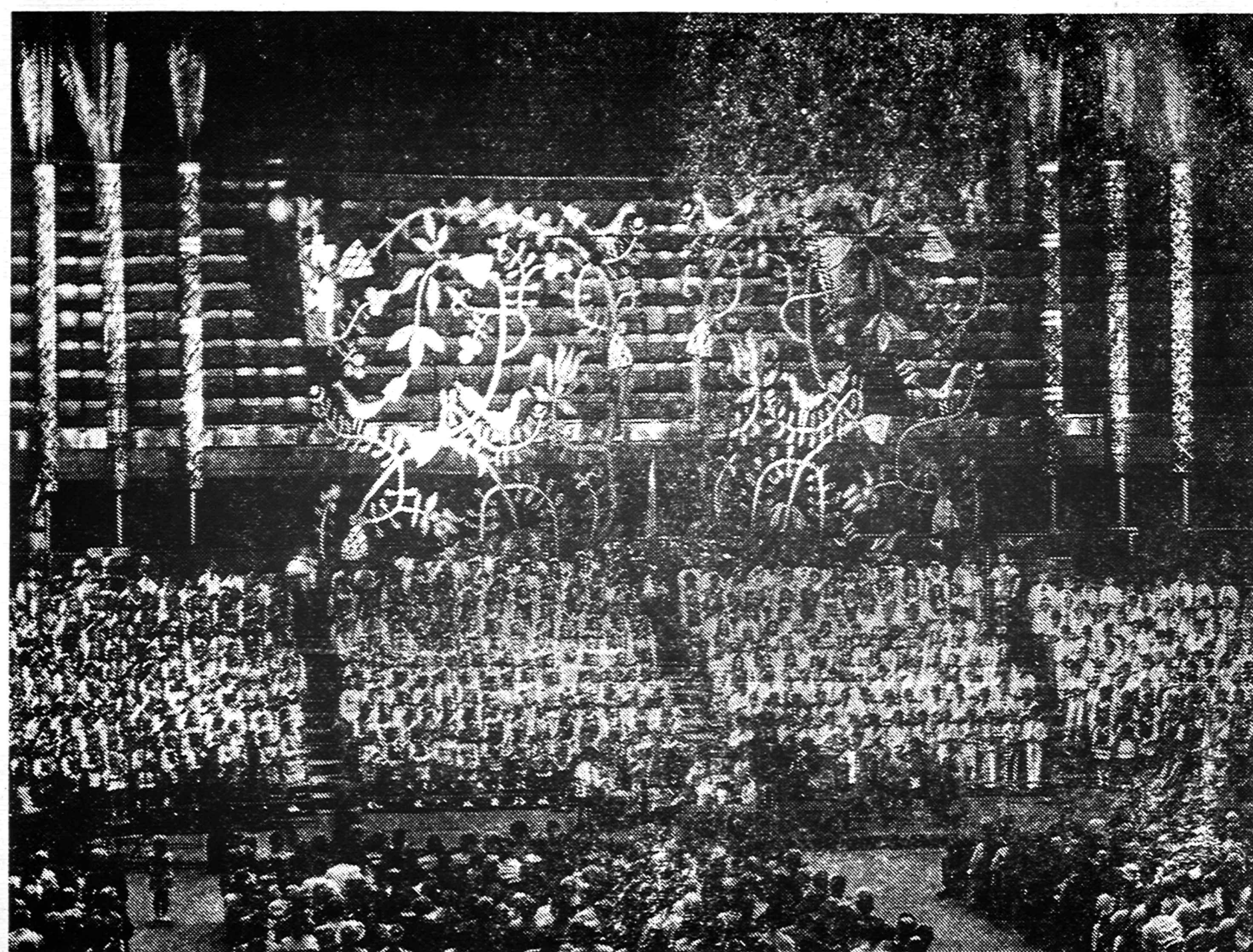
Apie Baltijos kraštų veiklą užjūriuose — pabrėžiama, kad pabėgėlių politinės organizacijos bei sąjungos pokario metais išvystė gyvą veiklą. Tai Estų Tautinė Taryba, latvių centro Taryba ir lietuvių Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Dar nurodytos kitos estų organizacijos ir pridurta, jog baltai dalyvauja ir Europos judėjime.

Esą, JAV laikysena Baltijos kraštų atžvilgiu tebeapsilieka "griežta ir be nuolaidų", kaip ir anksčiau. JAV-se ir toliau rengiamos Pavergtų Tautų Savaitės. D. Britanija Baltijos kraštus pripažįsta de jure, gi de facto pripažįsta jų okupaciją. Apvylytė betgi Wilsono elgesys, jam 1967 vasario mėn. sukufiskavus Anglijos Banke depenuotą Baltijos valstybių aukš. Britų vyriausybė 1968 aukš. pardavė, visai neatsiklaususi parlamento.

Buvęs Prancūzijos prezidentas de Gaulle paskutiniiais metais labai domėjėsis Baltijos kraštų klausimu. Jo vizija buvusi: Baltijos kraštai turi būti išlaisvinti iš komunistinio jungo, tačiau ne atskirai, bet drauge su kitais rytų Europos kraštais. Prezidentas Pompidu tęsė generolo politiką. Švedijos min. pirmininkas T. Erlander 1968 parlamente buvo pareiškęs, kad švedų vyriausybė laikosi nuomonės, jog Baltijos kraštai turi teisę į nepriklausomybę.

Vak. Vokietijos vyriausybė pernai Baltijos pabėgėlių organizacijoms yra pareiškusi, kad Maskvos-Bonnos sutartį pasirašius, net ir jei Vokietija pasidėtų pripažinti dabartines Europos sienas, — nereiškia, kad Vak. Vokietija yra pripažinusi Baltijos kraštų okupaciją. Tai pareiškė, 1970 spalio 9 Bonnos Bundestage vokiečių užsienio reikalų ministris W. Scheel Pagal suomių dienraštį, Vak. Vokietijos vyriausybė dabarti-

(nukelta į 4 psl.)

Ketvirtoji dainų šventė Chicagoje buvo liepos 4. Nuotraukoje — dainuoja jungtinis vaikų choras.

Nuotr. Z. Degučio

PRANAS NAUJOKAITIS

PASISĖJAU ŽALIA RŪTĄ...

Romanas

2)

— Bet tu, Petrai, jau esi amerikietis. Gerai kalbi angliškai ...

— Angliškai pramokau. Ką darysi nepramokęs ... Bet širdies nepakeisi. Ji nemoka prigyti. Pilietybę gavau prieš kelias dienas. Taigi, jūsų supratimu, esu tikras amerikietis ...

— Ne visai taip, Petrai, — įsiterpia iki šiol tylėjusi Erika, — kilmė atsiņeša ir savo skirtingą kultūrą. Tai yra brangus turtas, kurio amerikiečiai dažnai nenori pastebėti. Mes visi, geriau pasakius, tėvai ir protėviai esam atkeliavę su savo paliktos tėvynės dalimi, ir iš tų atsineštinių akmenėlių sudaryta mozaika, kurią mes vadiname Amerikos kultūra.

— Įdomu! Įdomu: turėsim filosofę! — šurkštokai riktelėja Liza, — galėsim dar pasiginėti, kai turėsim laiko. Bet dabar sakyk, kas pati esi? Gal iš nacių giminė!

— Esu amerikietė, kaip ir tu, Liza ...

— Atsiprašu: aš tik juokais, — susipranta įsišokus Liza, — pažinsi mane arčiau, pamatysi, kad mano liežuvis dirba greičiau negu galvojimas. Ir už mano leptelėjimus ne vietoje niekas nepyksta.

— Aš ir nepyktu. Iš vardo ir pavardės atspėjai mano vokišką kilmę. Dar pakalbu, kai reikia, ir vokiškai. Bet turėčiau geriau kalbėti. O savo kilmę aš didžiuojuos.

— Gimus Vokietijoje?

— Jau čia, Wisconsin, didėliam ūkyje, kur gyvena mano tėvai.

— Ir ko jūs čia plaukiate ... į rytus, kur dūstame suspausti vandenų ir mūrų? Mane vilioja placių lygumų laisvė.

— Nusivėsiu kada atostogų, Liza, į tas plačias lygumas. Bet mūsų ūkis jau keleri metai parduotas, kai mirė tėvas, o mamą atsiņe mano brolis į miestą. Jau dabar nebe taip ... Gražiausi buvo tie vaikystės metai ...

— Tai dar kartą klausiu, ko jūs veržiatės į tuos prisigrūdusius miestus, kur nėra gamtos, kur kuriasi gyvenimo dūnglės.

— Galimybės išeiti į sudėtingesnį gyvenimą. Ką aš ten ūkyje veikčiau su savo įsigytu mokslu? Čia aš turiu sąlygas žengti aukštyn, nors ir tebesvajuju apie grįžimą ten, kur platu ir šviesu. Mano svajonė — sukurti tų vertybių sintezę.

— O kaip tau, Petrai, atrodo mudviejų su Erika ginčas, — staiga kreipiasi į Petrą Liza. — Tave lyg ir pamiršome, o tavo nuomonė čia galėtų būti beveik bešališka.

— Aš pats neturiu pasirinkimo. Juk jūs girdėjot apie geležinę uždangą: Anapus jos — mano tėvynė, mano platumos ... O jūsų ginčė aš pilnai pritariu Erikos mintims.

— Du sąmokslininkai! Atėjo kartu, vienaip ir galvoja! Aš dar sukiršinsiu judu! — grasina Liza ir juokiasi, kad skamba net visa valgykla.

— Na, Petrai, tavęs visur ieškau ir negaliu surasti! — Lizos juoką nutraukia Geniaus Upėno žodžiai. Čia pat stovi aukšto ūgio, malonaus veido, truputį vyresnis už Petrą vyras. — O tu, žiūrėk, čia su gražuolėm, net su trimis, ir linksma čia pas jus. Sėkmės!

Petras supažindina merginas su Geniumi. Tas truputį prisėda prie kampo stalo. Persimeta keliais nereikšmingais žodžiais ir, jau pakilęs, vėl sako Petrui:

— Lauksim tavęs, Petrai, šį vakarą lietuvių klube: pirmoji tavo diena, kurios taip laukei, žadėjai apdailstyti!

Petras jaučiasi skolingas Geniui. Be jo žodžio katinas jis dabar sėdėtų šioje vietoje. O Genius jau senokai čia įsitaisęs, turi gerą darbą ir laikomas gabiu žmogumi, su iniciatyva.

— Ką žadėjau, ištesėsiu, bet ne šį vakarą: žinai, kolegijoje turiu egzaminą, — aiškinasi Petras.

— Mat, koks pareigingas! — šypelėja Upėnas. — Kad kur šimtas tuos tavo egzaminus! Lyg tyčia tą dieną ... O gal tu tik išsisukinėji? Tikėjomės. Pakviečiu merginų ...

— Kitą kartą. Netrukus. Nukelkim už poros savaičių į kokį šeštadienį. Lyg užmiršai, kad Petrinės,

— Sakai, du kiškiai iš karto! — juokiasi Genius, — tai sutarta šeštadienį? Po dviejų savaičių?

— Sutarta!

Popietę prabėga ramiai ir greitai. Tokios trumpos tos valandos naujam darbui! Dar daug nežinomųjų prieš akis, bet Petras jaučiasi įstojęs į tikrą kelią, ir jo žingsniai — linksmi ir smagus.

2

Lietuvių klube vakaras skamba linksmiai. Tarp būgno takto ir tarškalo linksčiai banguoja ištisinė akordeono melodija, spalvingais garsais švilpauja, ūkčioj saksofonas, o kartais dar iš svečių prišoka savanoris pianistas. Niekas negalės skustis muzikantais! Genius Upėnas surengė šį vakarą, o Petras Balandą mokės sąskaitas. Žinoma, žmogui gali nulupti tik vieną odą, ne dvi, ir Upėnas žino ribas ir moka išlaikyti tvarką: Petras mokės tik už vieną butelį ant kiekvieno stalo ir už užkandžius, o kas nori prisilakti, pirkietis patys!

Genius ir svečių sąrašą sudarė. Petras tikrų draugų nedaug turi. Ir su tais dažniausiai kur susitikę rimtomis temomis pasikalba, pasivaikščioja parke, o sėstis bare ir tuštinti stikliukus — Petrui biauuru. O Genius čia sukvietė visokius. Kai kurių net pavardžių Petras gerai nežino. Bet tegul — juk tai Petrinės ir jo naujos laimės aplaistymas! Moka Genius iš gyvenimo skaniausius kąsnelius pasirinkti. Nė ypatingų mokslų baigęs, o žiūrėk, pirmiau už kitus gerą darbą gavo. Moka su žmo-

nėmis susitikti, jų sukuryj pirmuoju sukts. Žiūrėk, kad ir čia: Petras niekada tokio vakaro nebūtų suruošęs, o dabar visiems linksma — ar ne vis tiek, kieno draugai susirinko? Petro ar Geniaus? ...

Genius šį vakarą daugiausia sukasi prie baro, lando virtuvėje, žiūri kad nieko netrūktų, kad visi būtų linksmi — nepamainomas šeimininkas. O prie jo lyg prilipusios dvi merginos — Milė ir Liucė. Kalbasi, tariasi patydomis, žvilgčioja paslapčiomis ir Petro pusę, snabzdasi. Jau valandėlė, kai Petras tą žvilgčiojimą pajuto ... Ką koks sąmokslas ruošiamas? ... O gal tik jam taip atrodo? Net pliaukstelėjo Petras plaštaka sau per kaktą, pastebėjęs, kad iš viso gausaus svečių būrio tik Milė ir Liucė nesusiporavusios, tik juodvi iš vyresnių merginų. Taigi viena — Geniui, kita — Petrui. Genius — vis kuo nors užimtas, mažai šoka ... Petras dažnai atsiduria vienas. Kai kuri iš jų lyg nejuokiomis atsiranda šalia jo, o jis, lyg nematydamas, nuslenka kitur, ką užkalbina. Ir pakvietė jas Genius, Petrui beveik nepritariant ...

Būtų neteisingas, jei Petras saktų, kad juodvi šį vakarą jam būtų buvusios šaltos, nedraugiškos. Sveikino jį su nauju darbu, linkėjo, šypsojosi, kratė ir spaudė ranką ... O jis vis rodiė abejingas, šaltas, lyg pirmą kartą supažindintas ... O pažintis jų jau senoka. Riša Petrą su šiom merginomis šis tas ... Šioki toki atsiminimai ... Negalėtų pasakyti, kad jie būtų labai malonūs ... Bet visa tai jau gerokai nutolo, nudilo, išbluko, primiršta ...

— Pašokdink! Dar užmigs bestovėdama kampe! — lyg iš svajonių pažadina Petrą gana šurkštūs Geniaus žodžiai, ir čia pat pristumia elegancija spindintį Milę. Pritemdytoj šviesoj Milė visada atrodė puiki. Jos rankos pakyla ant Petro pečių, o ji visa šoko ritmu glaudžiasi prie aukšto jo liemens, atversta galva žiūrėdama tiesiog į akis. Petras — menkas šokėjas, sunkių kojų, bet valsas lengvai ritmingas, o šokėja lengva, savo judesiais lyg užburianti savo partnerį ...

(Bus daugiau)

Balsas iš Chicagos pasiekė Washingtoną ir vėl grįžo Dokumentacija dėl šv. Kazimiero kapinių Chicagoje

Darbininke birželio 30 buvo sutraukti iš spaudos trišaliai pasakymai dėl šv. Kazimiero lietuvių kapinių Chicagoje.

Gauta papildomai vienas dokumentinės prasmės raštas, kuris labiau nušviečia priežastis, dėl kurių tie pasakymai turėjo iškilti spaudoje. Tą raštą praverčia čia registruoti kaip ženkla kovos dėl lietuviškos kultūros šiame krašte.

L. Bendruomenės Chicagos skyriaus susirinkimas gegužės 16 priėmė rezoliuciją, skirtą apaštališkam delegatui Washingtono arkiv. Luigi Raimondui.

Rezoliucija paaiškina, kodėl susirinkimas pagalbos kreipiasi į delegatą. Nes daugelis laisvų ar rezoliucijų, kuriomis buvo kreipiamasi į arkivyskupą kardinolą Cody, nesulaukė atsakymo. Likusi vienintelė priemonė arkivyskupo ir Chicagos

dėmesiu atkreipti — piketai prie arkivyskupo būstinės. Ir piketai būsią kartojami kasmet prieš Vainikų (Memorial) dieną, kad būtų priminta vykdyti Vatikano II susirinkimo pasiskelbtą pasauliečių ir hierarchijos bendradarbiavimą bažnytiniais reikalais.

Rezoliucija sumini konkrečiai ir įsakmiai du dalykus, kurie kelia lietuvių nepasitenkinimą, reikiama piketais. Vienas — arkiv. kapinių administracija iš šv. Kazimiero lietuvių kapinių "pavogė" (robbed) 20 akrų žemės, laužydama kapinių konstituciją ir neatsiklausdama bendruomenės nei kapinių skylių savininkų.

Antras — kardinolas Cody atėmė lietuvių vaikams galimybę lietuvių parapijose pirmosios komunijos iškilmes atlikti lietuviškai.

Rezoliuciją pasirašė susirinkimui pirmininkavęs Algis Barakauskas, sekretorius Kazys

Barzdukas. Delegatui rezoliuciją persiuntė su savo lydimųjų raštu, kuriame pakartoti minėti skundai ir išreikštas prašymas apie lietuviams daromą neteisę išdėstyti šventajam Tėvui, Algis A. Regis, pirminkas "Komiteto saugoti pasauliečių teisėms šv. Kazimiero lietuvių kapinėse".

Dėl atsiųsto rašto apaštališkasis delegatas atskleis lietuvių atstovų Washingtono; tas persiuntė raštą gen. konsului Chicagoje, o iš ten raštas atėjęs vyskupui V. Brizgiui. Tada atsirado jau minėtas vyskupo V. Brizgio iniciatyva pareikštas "Drauge" ir po jo atsakymas taip pat "Drauge" į tą pareikšimą. Paskui dar naujas susirinkimas ir nauja rezoliucija.

Taip prasidėjo naujas epizodas kovoje dėl lietuviškos kultūros Chicagoje. Kova savų prieš savus.

Chicagoje demonstruojama dėl teisių lietuviškose kapinėse.

Parašykim padėkos laiškus didiesiems JAV dienraščiams

Dažnai ne vienas iš mūsų padėjuojame, kad didžioji amerikiečių spauda nekelią ir negina Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų bylos reikalą. Ne visada galime gauti amerikiečių spaudoje tai, ko pageidaujame. Bet jei tik yra pastangų iš mūsų pusės, tuo pačiu yra ir rezultatai.

Paskutiniu laiku įdėjo gerus įžanginius (editorials) Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų bylos klausimu pats didysis (tiražu) ir galima sakyti, pats žinomiausias ir įtakingiausias amerikiečių dienraštis — New York Daily News ir The New York Times. Daily News dienraštis

tiražas savaitės dienomis siekia virš 2,000,000, o savaitgaliais — virš 3,000,000. The New York Times dienraštis, tiesa, yra gana liberalus ir kuris laikas apie Lietuvą, Latviją ir Estiją tylėjo. Birželio 21 įžanginyje tas dienraštis prašė mūsų reikalą ir nebogai, žinant, kad dienraščio linija. Pažymėtina, kad The New York Times dienraštis prenumeruoja visų universitetų ir kolegijų bibliotekos, o taip pat ir visos kitos viešosios bibliotekos. To dienraščio virš 10 egzempliorių pasiekia kasdien ir komunistinės Rusijos tam tikras institucijas.

Visi geros valios lietuviai kviečiami parašyti sakinio ar poros laiškučių ir vieno ir kito dienraščio įžanginių skyrių redaktoriam. Laiškai adresuotini taip:

Chief Editorial Writer, The New York Times, 229 West 43 Street, New York, New York, 10036.

Chief Editorial Writer, Daily News, 220 East 42nd Street, New York, New York, 10017.

Galima parašyti šio ar panašaus turinio laiškučių ir viename ir kitame:

I thank you kindly for your excellent editorial dealing with Lithuania and other enslaved Baltic States which was recently carried in your fine daily newspaper. Needless to say, it was appreciated by all Americans of Lithuanian origin or descent in all parts of our great nation and other freedom-loving readers of your daily newspaper. Thank you.

Sincerely,
(Parašas)
Vardas ir Pavardė
Pilnas ir tikslus adresas

Kas norėtų skelbtis Darbininke, prašomas skambinti:
GL 2-2923

Kankiniai

Tokiu pavadinimu neseniai vyšk. V. Brizgiui įteiktas rankraštis tik ką baigto rašyti plataus dokumentinio veikalo apie Lietuvos vyskupų, kunigų ir tikinčiųjų kryžiaus kelią antrąjoje sovietinėje okupacijoje Lietuvoje, Sibire ir Rusijos platus.

Veikale atskleidžiama apie 800 Lietuvoje 1944 m. rudenį pasilikusių vyskupų bei kunigų likimas, bažnyčių uždarymo, tikinčiųjų persekiojimo ir kitų dramatiškų įvykių epizodai. "Katakombų Bažnyčios" skyriuje skaitytojai nukeliami į Sibirą, aprašomos ten veikusios lietuvių tremtinių sukurtos savos parapijos, savo egzistenciją pradėjusios anglų kasyklų giliose šachtose, o po Stalino mirties iškilusios į žemės paviršių, bet vėliau. Chruščiovo ir Brežnevo valdžios metais negailestingai sunaikintos. Visa tai ryškina liudininkų pasakojimais bei laisvų ištraukomis. Tai pat visu šurpumu atskleidžiamos slapotos lietuvių kunigų-misionierių kelionės po Sibirą ir Rusijos tolius skleidžiant žmonių Evangelijos šviesą.

Veikalą įvykiai atvinguoja iki kun. A. Šeškevičiaus teismo, įvykusio praėjusią vasarą Molėtuose. Salia religinių motyvų nuolat ryškina persekiojamų Kristaus apaštalų gili ištikimybė tėvynei Lietuvai.

Veikalą užsakė Lietuvių Religinė Šalpa, o jo puslapiu bei iliustracijomis minės lietuviams, o vėliau, veikalą išvėrus į kitas kalbas, ir kitataučiams, šimtus tu Kristaus ir Lietuvos kankinių, kurių atminimui Romoje šv. Petro bazilikoje yra įrengta Kankinių koplyčia.

Milijonai laukia pavidėtojų. Lietuvi, drausk savo gyvybę Lietuvių R. Katalikų Susivienijime, kame yra įvesti moderniški apdraudos planai suaugusiems ir jaunamėčiam.

Nariai gauna palengvintomis sąlygomis namų pirmūni pasikolas.

Dabar yra geriausia proga apsidrausti.

Savi pas sauvoius.
Telefonas MI 7-6637.
Direktorius Bronius Bobelis.

Vaidas iš lietuvių surengtų demonstracijų Chicagoje. Demonstruojama dėl teisių lietuviškose kapinėse.

Suomijoje apie Baltijos kraštus

(atkelta iš 3 psl.)

nė padėti Baltijos kraštuose tebeaiško "karinė okupacija".

Toliau pažymėta, kad "Baltijos klausimas ir toliau laikytinas neišspręstu tarptautiniu klausimu". Esą, tenka pažymėti, kad net ir šiandien tas klausimas nebėra vidiniu Sovietų Sąjungos klausimu, bet — tarptautiniu ginču. Jis kelia viso pasaulio dėmesį ir tai yra bandymas, kur pasaulis įrodys, kiek aukštai jis vertina tautų laisvo apsisprendimo teisę.

Cia pat nurodoma, kad per pastaruosius kelerius metus buvę daug kalbėta apie Baltijos klausimo kėlimą J. Tautose, kad šis klausimas nuolat esąs tiriamas bei jam ruošiamasi, be to, kad šiuo klausimu labai domisi ir JAV Kongresas.

Suomių dienraštis toliau nu-

rodoma į Estų Tautinės Tarybos iniciatyvą, kuri taip pat sukėlusi dėmesį. Tai Europos saugumo konferencijos klausimas — 1970 m. vasarą estai tokios konferencijos klausimu pasiuntė memorandumą įvairių kraštų vyriausybėms bei kraštų misijoms J. Tautose. Memorandumo buvo iškelti organizacijos bei estų pabėgėlių reikalavimai ir ypatingai Estijos nepriklausomybės atstatymo klausimas.

Memorandume, šalia kitų dalykų, buvo pasiūlyta, kad minėtoje Europos saugumo konferencijoje būtų iškeltas Baltijos valstybių klausimas ir kad būtų surasti būdai Sovietų Sąjungai baigti karinę Estijos okupaciją ir kad ji išvestų iš ten savo karinius dalinius bei administracijos aparatą.

Ta proga straipsnio autorius

nurodė į padėtį Baltijos kraštuose ir ypač į rusų gabenimą. Pažymėta, kad jei 1939 m. estų gyventojų Estijoje buvo 88.2 proc. ir rusų 8.2 proc., tai 1959 m. gyventojų surašymo duomenimis estai tesudarė 74.6 proc., gi rusai bei kiti slaviai — 22.3 proc. Spėjama, kad šiuo metu estų Estijoje beliko apie 60 proc. Kas metai į Estiją atvykstant apie 8,000 rusų, estams iškyla grėsmė — jie gali virsti mažuma jų pačių gimtajame krašte.

Pagaliau, paskutinėje straipsnio daly suomių dienraštis primenami Brazinskių, Kudirkos atvejai. Esą, praėjusių metų ru denį ryšium su Brazinskių bei Kudirkos žygiu Baltijos kraštų klausimas buvo sukėlęs tarptautinį dėmesį.

Atpasakojęs Kudirkos grąžinimo rusams aplinkybes, laikraštis pridūrė, kad Kudirkos atvejis sukėlė demonstracijas JAV-sė ir Kanadoje.

"Unasi Suomi" balandžio 25 straipsnis baigiamas tokiais žodžiais: "Mes šiuo metu gyvename didelių lūžių laikotarpyje. Tarptautinėje politikoje pastebimi dideli bangavimai. Sovietų Sąjunga per ištisus metus eilę kovojo su ūkiniais sunkumais ir tuo pačiu metu iš Kinijos pusės atsirandant šešėliui — grėsmei, nukreiptai į antrąjį galiūną — valstybę rytuose.

Estų, latvių ir lietuvių tautos siekia politinio, taikingo Baltijos klausimo išsprendimo ir jos nori, kad jų atžvilgiu būtų pagrįbta laisvo tautų apsisprendimo teisė. Baltijos kraštai tikisi pasaulio viešosios nuomonės pažadinimo. Baltijos klausimas dar neišspręstas" — baigia suomių dienraštis. (Elta)

ATSIŪSTA PAMINETI
Dr. Antanas Skėrys — LIETUVOS MISKAI IR JŲ OKIS.
Atspaudas iš Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Metraščių IV ir V tomų. Roma, 1970. 545 psl. Kaina 5 dol.

Visiškai užmiršdamas save gyveno ir dirbo Jaunimui ir Artimui.

Liepos 9 d. sueina trys metai, kaip paliko mus liūdinčius mūsų mylimas brolis, dėdė, darbuotojas lietuviškuose reikaluose tremtyje, vienas iš Dainavos jaunimo stovyklos steigėjų ir pirmasis jos administratorius

A.A. Kunigas BRONIUS DAGILIS

Sv. Mišios už jo vėlę bus laikomos: liepos 9 d. — Kaune, Lietuvoje; pradedant liepos 9 d. — gregorinės šv. Mišios pas T.T. Pranciškonas, Greene, Maine; liepos 10 d. 7:30 val. ryto — Sv. Antano lietuvių bažnyčioje Detroit.

Nuoširdžiai prašome visų prisiminti a.a. Kunigą Bronių savo maldose, kad per Viešpaties gailestingumą Amžinoji Sviesa jam šviestų amžinybėje.

Nuliūdę Sesuo, Broliai ir Giminės

Zina E. Jasytė

JEI JŲ NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ-DOVANAS Į LIETUVĄ

ir įvairius USSR kraštus

naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, New York, N.Y. 10019

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi mūitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjais NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma—skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Seštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. — 11218 485 McDonald Avenue	IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave.	249-6216
• JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street	HE 5-6363
• LOS ANGELES, CAL. — 159 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 378 Market Street	MI 2-2452
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 47 E. Milton Avenue	381-8997
• SOUTH BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 41 Whitehead Avenue	CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Bleeker Street	RE 2-7476

KUN. JONAS JUTT-JUTKEVIČIUS

Liepos 5, pirmadienį, Worcester, Mass., iškilmingai palaidotas Sv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Jonas Jutt-Jutkevičius. Jo mirtis buvo staigi, visus giliai sujudinusi.

Jis mėgo keliauti po pasaulį. Su savo dviem broliais Antanu ir Juliumi, taip pat kunigais, dažnai važinėjo po tolimus kraštus. Šiame buvo išvykę lankyti Afrikos, tų atbūdančių neramių kraštų.

Afrikoje jis gavo smegenų malariją. Iš ten buvo nugabentas Anglijon, bet išgelbėti nepavyko. Jis mirė vykdamas traukiniu iš Liverpoolio į Londoną birželio 28.

Iš Londono į Worcesterį parvežtas liepos 2, penktadienio vakarą, ir buvo pašarvotas klebonijoje. Sekmadienio vakarą, liepos 4, jis išlydėtas į bažnyčią. Laidotuvių iškilmingos mišios buvo pirmadienį 10 val. Dalyvavo labai daug žmonių ir labai daug kunigų.

Trys broliai kunigai iš Westfield, Mass.

Jonas Jutkevičius gimė 1914 spalio 9 Westfield, Mass. Čia jis išėjo vidurinius mokslus, 1932-34 lankė Sv. Karolio kolegiją Catonsville, Md., 1934-1940 teologijos mokslus išėjo Montrelio kunigų seminarijoje. Kunigų įšventintas 1940 gegužės 18.

Jis turėjo du brolius dvynukus. Siedu buvo gimę 1926 lapkričio 17. Į kunigus įšventinti 1951 birželio 16.

Darbas lietuviškose parapijose įšventintas į kunigus, pradžioje buvo Aušros Vartų parapijos vikaru Worcester, Mass., nuo 1955 — Sv. Kazimiero parapijos vikaru. Į Athol, Mass., lietuvių parapiją klebonauti nukeltas 1961. Iš ten vėl grįžo į Worcesterį, 1965 jis paskirtas Sv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonu.

Atnaujino bažnyčią

Klebonaudamas jis iš pagrindų atnaujino Sv. Kazimiero bažnyčią ir pritaikė dabartiniam liturgijos reikalavimam. Pasikvietė dail. Vytautą K. Jonyną ir šis parengė visus vidaus dekoravimo projektus. Bažnyčią sumodernino, taip pat keitė, kad ji pasidarytų kaip nauja. Visi darbai buvo baigti, kai parapija minėjo 75 metų sukaktį.

Šalia lietuviškos parapijos darbų jis nuolat buvo kviečiamas į vyskupijos kuriją. Nuo 1951 buvo vyskupijos tribunolo narys ir vyskupijos jaunimo direktoriaus padėjėjas.

Sėkminga veikla vyčiuose

Kun. J. Jutt-Jutkevičius savi surado vyčiuose. Jis sutapo su vyčių veikla ir toji organizacija panaudojo visus savo talentus — kitus organizuoti ir kovoti.

Lietuvos vyčių jis buvo nuo 1928. Tapęs kunigu, buvo 115 kuopos dvasios vadu nuo 1940 iki 1955, vyriausiu vyčių dvasios vadu buvo nuo 1946 iki 1951.

Velionis skaudžiai pergyveno Lietuvos okupaciją. Kai pokario metais Lietuva buvo užmiršta ir nubraukta, jis išėjo kovoti grynai amerikietišku būdu. 1946 jis vyčiuose suorganizavo Lietuvos reikalų komisiją ir šiai komisijai visą laiką vadovavo. Šios komisijos tikslas buvo laisvų rašymas Lietuvos klausimais.

Tūkstančiai laišku

Tokias Lietuvos reikalų komisijas suorganizavo visose vyčių kuopose. Vietoje vyčių surinko spaudos iškarpas ir jas siuntė kun. Jutkevičiui. Šis leido net biuletenį ir nurodė, kam rašyti laiškus. Nurodė ir kokius laiškus rašyti — padėkoti, kad prisiminė Lietuvą, pabarti, kad Lietuvą užmiršo.

Tokiu tikslu apjuosęs visą organizaciją, jis išvystė nepaprastą akciją. Kasmet parašydavo tūkstančiais laišku, net po 30-40 tūkstančių. Visi laišku buvo Lietuvos reikalais parašyti. Kokia tai buvo didelė akcija už Lietuvą!

Kun. Jonas Jutt-Jutkevičius

Vyčiai kasmet šaukia savo metinius seimus. Tuose seimuose dalyvavo ir kun. Jutkevičius, padarydavo platų pranešimą iš savo veiklos. (Ir Darbininkui ne kartą teko spausdinti šio pranešimo santraukas).

Veikla kitose organizacijose

Velionis buvo šviesus ir susipratus lietuvis, niekada nesišalinio nuo bet kokios lietuviškos veiklos. Jam, kaip čia gimusiam, Lietuvių Bendruomenė galėjo atrodyti tolima. Bet jis joje veikė, ir ten buvo reikalingas ir reikšmingas. Jis buvo išrinktas ir į Lietuvių Bendruomenės Tarybą.

Putnamo stovyklautojos atlieka programą per lietuvių dieną 1969 metais, šiemet tokia lietuvių diena Putname bus liepos 18 d. Ir šiemet programą atliks Neringos mergaičių stovyklos stovyklautojos. Nuotr. Don. Sulaiciū

Nesvetimos jam buvo ir Lietuvių Fondo idėjos. Sielotosi ir jo reikalais.

Daug dėmesio skyrė Kunigų Vienybei, kunigų organizacijai. Aktyviai dalyvavo Naujosios Anglijos provincijos gyvenime, dabar gi buvo visos Kunigų Vienybės pirmininku.

Jo mirtis tikrai padarė spragą ir vyčiuose, ir Kunigų Vienybėje, ir Sv. Kazimiero lietuvių parapijoje. Ir kasgi jo darbų tęs su tokiu entuziazmu ir tokiu lietuvišku nuoširdumu?

APIE LIETUVIUS TELEVIZIJOJE

George Putnam, Hollywood, California, yra vienas iš žinomiausių ir populiariausių televizijos žinių pranešėjų ir komentatorių vakarinėje Amerikos dalyje, turintis kasdien porą valandų televizijos programą (George Putnam News). Jis savo žiniose Lietuvos bylos reikalui yra nepaprastai paslankus ir paskutinių kelerių metų laikotarpyje yra kėles ir gyvųjų misų bylą keliasdešimt kartų. Birželio 15 įžanginį (jis jį vadina — "One Reporter's Opinion") paskyrė (po pietų — 4 val. ir vakare — 10 val.) savo žiniose Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų bylos reikalui. George

Kaip gražu ir malonu, išsukus vingiuotą takučių iš 9 kelio ir atsiradus žalumynuose ir beržuose skęstančioje Neringos stovyklavietėje! Aplinkui kvepia, čiušba, žydi. Stovyklos šeiminių nameliai apsodinti gražiomis gėlytėmis. Pagalvoju mininių namelių apsodinti — o gal kartais ir pačios stovyklautojos padabins gėlytėmis savo namelius. Jaunystei polėkis ir darbštumo juk netrūksta. O mergaitės puoštis mėgsta.

Neringa kviečia jaunimą stovyklauti

Tokios mintys kyla, artėjant šios vasaros pirmajai — mergaičių stovyklai Neringoje. Po to stovyklaus kitos grupės. Neringa tampa patrauklia stovyklaviete.

Pirmiausia Neringoje suksambės, sukrykštūs gražūs lie tuviški mergaičių (7-16 metų) balseliai. Tų balsų tikimasi apie visą šimtą. Mergaitės suvažiuos atsigauti fiziškai po įtemptų mokslo metų, pagyventi kurortinėje Vermonto gamtoje, kvėpuoti tyru oru, pažaisiti, susidraugauti — ir visa tai lietuviškoje dvasioje, savo jausmus reiškiant lietuvių kalba, kuri Neringoje vertinama, branginama, jos mokomasi ir ją didžiuojamasi.

Pieva laukia žaidėjų, ežeriukas — besimaudantiųjų, pamiškės keleliai — vaikščiotojų, beržų šventovė — susikaupiančiųjų.

Seselė Ignė — stovyklos vadovė — neleidžia išvykti nepavaišinus skania gėrė. Ir džiaugiasi, kad Neringa mums patinka. Stovyklos vadovybė tikisi, kad tėvai supras, kaip gera

jaunimui vasarą sustiprėti fiziškai, kartu gaunant ir dvasinio peno. Visa tai ir žada Neringa ir jos gabi, patyrusi vadovybė. Neringa kviečia; atsiliepkime į šį kvietimą.

Stovyklos viršininkė — sesuo Ignė, jos padėjėja — jaunimo čia gerai pažįstama — sesuo Dalia Keblinskaitė, muzikos mokytojas ir jaunimo pamėgtų dainų kūrėjas — Faustas Strolin, sportui ir šokių vadovaus torontiške pasižymėjusi sportininkė ir balerina Regina Kryžauskaitė. Dar prisidės ir eilė kitų jaunų vadovų dramai, darbui, laumam.

Maitinti žada 5 kart dienos skaniai ir šaliai.

Mergaičių stovykla jau pradedo birželio 21 ir tęsis iki liepos 18. Toliau berniukų stovykla, angliškai kalbančių lietuviukų stovykla, vėliau įvairių organizacijų stovyklos.

Registracijos ir informacijos reikalais kreiptis adresu: Neringa, Box 134 C, West Brattleboro, Vermont, 05310.

KULTŪROS ŽIDINY — aukos statybai

Kultūros Židiniui, Tėvų pranciškonų vie-nuolynui, jo kopyčėiai, spaustuvei (pagal atskirų aukotojų pageidavimus) aukojo:

JERSEY CITY, N. J.
M. Parazel 10 dol.
V. Tomkūnas 25.	M. Balčinskienė 10.
M. Gegužis 8.
A. Gaines 5.
V. Krako 10, pažad. 100.
K. Kubaitis 10.
M. Lauzeckas 5.
G. Miklasvage pažad. 60.
J. Prapuolenis pažad. 100.
F. Raudonis 5.
D. Stanch 10.
K. Šeštukas 10.
P. Vaitkienė 10.
J. Wiczas 10.
S. J. Yantosh 50, pažad. 100.
SO. HACKENSACK, N.J.
P. Paskauskas 5.	GARWOOD, N. J.
Fl. Bernausky 1.
J. Bubėnas 10, pažad. 35.
J. Galenski 5.
S. Jatulis 20.
F. Laucius 5.
Ig. Ozalas 25.
WESTFIELD, N. J.
E. Shimonis 100.	PATERSON, N. J.
Kun. V. Dabušis 150.
VAUX HALL, N. J.
A. Shadis 5.	E. NEWARK, N. J.
M. Kupraitienė 10.
CARTERET, N. J.
Mr. Mrs. Zvirblis 10.	E. ORANGE, N.J.
O. Malukienė 10.
KEARNY, N.Y.
V. Žoštakus 10.	
ELIZABETH, N. J.
A. Pocius 25.	
COLONIA, N. J.
R. Battman 10.
Ed. Griffin 100 (įrašo Gertrudą Griffin).	
A. Padziulis 10.
A. Shatas 10.
V. Sabaliauskas 10, anksė. 30, pažad. 130.	
S. Meilus 20.	
EDISON, N. J.
M. Balčiūnienė 20.	
RAHAWAY, N.J.
J. Byla 10, pažad. 300.	

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasizadėjimais, bet ir užrašais testamentuose.

Siųsti:
BUILDING FUND
Franciscan Monastery
680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221
Kituose laikraščio numeruose skelbsime kitų vietovių aukotojų pavardes.

IŠ VISUR

— Prof. Jonas Puzinas Fordhamo lituanistikos programoje liepos 6 ir 7 skaitė keturias paskaitas iš Lietuvos proistorės.

— Wisconsinio lietuviai ruošiasi Pavergtų Tautų savaitę liepos 13. Garbės komitetą sudaro: Wisconsin gub. P. Lucey, Kenosha, Racine, Milwaukee miestų merai, Carthage kolegijos prez. dr. Lentz, UAMCIO pareigūnas Kitzman ir eilė kitų amerikiečių. Iš lietuvių komisijon įeina: Jonas Milisaukas, Bronius Juška, Martin Kaspaitis, Jos. Kasputis, Zeno Lukauskas, Peter Petrušaitis, Lionginas Piura, Matthey Tamulėnas, Donald J. Leuck.

— Prof. A. Sennas Fordhamo lituanistikos programoje liepos 8 ir 9 skaitys keturias paskaitas iš lietuvių kalbos istorijos. Paskaitos pradedamos 1 v. p.p., Memorial Hall, kamb. 322. Jaunimas, kad ir neužregistruotų, kviečiamas dalyvauti minėtosiose paskaitose.

— "Gintaras", Montrelio lietuvių tautinių šokių ir muzikos ansamblis, savo išvykoje į Europą liepos 9-30 duos koncertą liepos 10 Londono lietuvių ir anglų visuomenei, liepos 11 Lietuvių Sodyboje. Numatomas koncertas Paryžiuje. Liepos 23 atliks programą lietuvių studijų savaitės tradicinę "Tėvynės valandėlę" Stutgarte. Schwetzingene koncertuos vokiečių ir amerikiečių kariam, Heideberge — vokiečių visuomenei. Numatyta ir daugiau koncertų.

— Prof. Antanas Salys Fordhamo lituanistikos programoje liepos 12, 13 ir 14 skaitys šešias paskaitas iš lietuvių kalbos fonetikos: bendrinės tarties metmenys su laboratorinėmis pratybomis. Paskaitos pradedamos 1 val. p.p., Memorial Hall, kamb. 322. Jaunimas, kad ir neužregistruotų, kviečiamas dalyvauti minėtosiose paskaitose.

— Lietuvių Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitę rengiama Dainavoje rugpjūčio 8-15. Norintieji dalyvauti, rašo J. Mikoniui, 24529 Chardon Rd. Cleveland, Ohio 44143.

— "Jūratės ir Kaastyčio" opera, kuri susideda iš trijų veiksmų ir kurią sukūrė Kazys Viktoras Banaitis, baigiama spausdinti M. Morkūno spaustuvej. Netrukus veikalas bus išristas į kietus viršelius.

— Beverly Shores, Ind., Lituanicos paminklo dedikacijos iškilmės įvyks liepos 18, sekmadienį, 3 val. popiet.

— 17 metų vaikas, gyvenąs Lietuvoje, norėtų susirašinėti su lietuvių jaunimu, gyvenančiu JAV ir Kanadoje. Gali koresponduoti lietuvių, rusų ir vokiečių kalbomis. Anglų kalbos pakankamai dar neįmoko. Rašyti adresu: Rimantas Sabas, Kaunas — 2, Sodų g-vė nr. 18/1.

— Mokytojų stovyklos Dainavoj reikalau aptartos paskaitų temos ir lektoriai. Be bendrųjų paskaitų su diskusijomis, numatyti du seminai: "Seima. mokykla ir bendruomenė" ir "Jaunimo pažūra ir lituanistinį švietimą". Nusistatyta, kad kasdien bus tik dvi paskaitos arba tik vienas seminaras. Tuo būdu liks daugiau laiko klausimui iš esmės išdiskutuoti. Kiekvieną vakarą numatyta kultūrinė laisvalaikio programa. Stovyklos organizatorium ir vyr. vadovu šiemet pakviestas mokyto. Krokys, lituanistinės mokyklos vedėjas Rochester, N. Y., pavaduotoja — mokyto. A. Kuolienė, dirbanti Toronto šeštad. mokykloje. Stovykla įvyks Dainavoj rugpjūčio antrojo pusėje.

— Prof. dr. prel. Juozas Končius išvyksta į Romą ir ten pramato pastoviai apsigyventi. Birželio 26 Chicagoje, per lietuvių forumo radijo programą atsišveikino su Chicago lietuviais.

TRADICINĖ LIETUVIŲ SUSITIKIMO ŠVENTĖ — PIKNIKAS

liepos 18 dieną

Marijos Seserų sodyboje

PUTNAM, CONN.

- 11:00 val. Sv. Mišios, procesija
12:30 val. Pietūs, pramogos, vaikų džiaugsmų bus proga pajodinėti arkliukais (pony rides)
1:00 val. Dailininko Adomo Galdiko paveikslų paroda
4:00 val. Mergaičių stovyklos programa (Mergaitės atvyksta iš Neringos, Vermont)

Atvykite ir Jūs pabendrauti, pasidžiaugti!

BALTIMORE, MD.

Baltimorės tautininkų skyrius birželio 27 Jono ir Neles Račkaskų kieme ir namuose surengė linksmą gegužinę. Buvo pasveikinti vardinių proga visi Jonai. Svečiai buvo pavaisinti valgiais ir gėrimais.

Daina, Baltimorės vyrų choras, surengė savo gegužinę Vyto Dulio vasarvietėje prie Seivern upės, netoli Chesapeake įlankos. Dalyvavo choro nariai su šeimomis. Tokiu būdu vyrai pradėjo savo atostogas. Po vasaros choras darbą pradeda rugsėjo pradžioje.

Antanas Gudonis su savo šeima apsigyveno Baltimorėje. Į Baltimorę atvyko iš Paterson, N. J., ir čia atstovauja Singer bendrovei. Jis jau įstojo į Dainos vyrų chorą.

Lietuvių svetainės metinis piknikas bus liepos 11. Svetainės pirmininkas Bern. Karpavičius iš anksto kviečia visus į pikniką, kuris bus visiem gerai žinomame Conrad Ruth Vilos parke. Bus loterija, valgiai. Šokiam gros orkestras.

Amerikos legionierių Marylando valstybės skyrius savo metinį seimą šaukia liepos 6-10 Ocean City, Md., prie Atlanto. Seime rengiasi dalyvauti nemaža lietuvių posto 154 narių.

Siuvyklos, kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet savo atostogas pradeda liepos 2 ir baigia liepos 19. Siuvyklose dirba nemažai lietuvių.

VINCENTAS BULNIS, ankstesnės

kartos lietuvis, mirė birželio 22 savo namuose, Washington Blvd. Velionis buvo susipratus lietuvis. Kai sveikata leido, dalyvavo įvairiuose lietuvių parengimuose. Gedulingos mišios už jo sielą aukotos Sv. Alfonso bažnyčioje birželio 25. Palaidotas New Cathedral kapinėse. Liko nuliūdę sūnūs Vincas ir Edvardas ir dukra Morta.

Jonas Obelinis

WORCESTER, MASS.

Lietuvių susitikimo šventė

Šiais metais Marijos Nek. Prasad. Seselių sodyboje tradicinė lietuvių susitikimo šventė-piknikas įvyksta liepos 18.

Seselių rėmėjų skyrius organizuoja autobusą. Prašome registruotis iš anksto. Kreiptis sk. pirm. M. Watkins 852-3568 ar sk. sekret. J. Miliauskienė 755-1894.

Rašant apie Seštadieninės mokyklos mokslo metų užbaigimą per klaidą buvo praleista vienos abiturientės pavardė. Tai buvo B. Juškaitė. Mielą abiturientę Bernadėtą korespondentė atspirašo.

J.M.

— Eglė Pauliukonytė, Worcester, Mass., rugsėjo pradžioje išvyksta mokytojauti į Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje.

Jonas Grigaliūnas iš Cleveland, Ohio, atstovavo Lietuvos filatelijai tarptautinėje pašto ženklų parodoje, kuri birželio 10-14 vyko vakarų Berlyne. J. Grigaliūnas už puikų nepriklausomos Lietuvos pašto ženklų rinkinį laimėjo aukso ir sidabro medalius.

Dail. Vytautas Virkau sukūrė IV Dainų šventės suvenyrinio ženklelio projektą.

Leonardo Simučio, Amerikos Lietuvių Tarybos ilgametis pirmininkas ir garbės pirmininkas, parašė istorinę ir informacinę knygą apie šią organizaciją jau spausdinama. Ji bus apie 500 ps. dydžio, gausiai iliustruota.

Karolė Veselkaitė, Detroit, Mich., birželio 10 katalikų Benediktine vidurinės mokyklos abiturientų išleistuvėse atžymėta kaip geriausia abiturientė. Už pasižymėjimą moksle ir mokyklos veikloje ji gavo 9 atžymėjimus. Jai suteiktas dviejų stipendijų. Nutarė stoti į Detroito universitetą. Karolė veikia Lietuvos Studentų sąjungoje, Šilainės tautinių šokių grupėje, ateitininkuose, chore, ir jau rašo lietuviškai į spaudą.

Danutė Vasiliauskaitė Thousand Oaks, Calif., baigė California Luthkhan kolegiją ir gavo bakalaurą laipsnį summa cum laude. Taip pat jai buvo įteiktas dekanas pažymėjimas kaip studentė, baigusiai su aukščiausiu pažymiu.

Kun. Petras Dzegoraitis, išbuvęs keletą metų Akrono, prieš keletą savaičių buvo pakeltas į Nepal. Pagalbos liet. parapijos bažnyčia Clevelande asistentu. Jo adresas: Rev. P. Dzegoraitis, 18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio, 44119. Tel. 531-4263.

Ateitininkų sėdraugių sto vykla šiemet įvyks ne tik Dainavoj, bet ir Kennebunkport, Maine, pranciškonų sodyboje, rugpjūčio 15-22. Maudymasis Atlante ar baseine, aktualios pasiskaito, vakariniai parengimai. Negavę atskiro pranešimo gali kreiptis adresu: Fr. J. Dybury, OFM, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046, arba At-ku Sėdraugių S-gos valdyba, 7802 Tempe St., Hyattsville, Maryland, 20783.

Dail. Jonas Paberžis su rengė tapybos darbų ir kolažų parodą Zueriche, Šveicarijoje. Tai buvo jo antras pasirodymas šveicaram meno mėgėjams. Pirmą savo kūrinių parodą turėjo Frauenfelde. Dail. Paberžis yra 23 m. amžiaus lietuvis, gimęs Šveicarijoje. Jo lietuvis tėvas ir šveicarė motina gyvena Eschlikone, Thurgau kantonė. Po parodos Zueriche dail. J. Paberžis išvyko Prancūzijoje, Lyono miestą, dirbti grafikos srityje ir tobulintis tapyboje.

Sol. Adelė Drunkteinytė dalyvaus Pavergtų tautų savaitės programoje San Francisco, Calif., Golden Gate parke, liepos 18.

Neringos stovyklavietės reikalais kreiptis adresu: Neringa, Box 134 C, West Brattleboro, Vermont, 05310.

Nauji Darbininko skaitytojai

J. Budrys, Southfield, Mich., V. Bileris, Valley Stream, N.Y., E. Staško, Mineville, N.Y., Helen Wassell, Baltimore, Md., E. Viliūnas Sr., Philadelphia, Pa., K. Karpušienė, Manchester, Conn., Sgt. Felix C. Rekus, Otis AFB, Mass., V. Griškėnas, Baltimore, Md., Julia Kennedy, Woodhaven, N.Y., A. Grišas, Australia, A. Vaitūzis, Stamford, Conn., H. Matuschewski, W. Germany, S. Stelmokienė, Union, N.J., V. Cečėtienė, New York City, B. Mogenis, Elizabeth, N.J., H. Misiūnas, Los Angeles, Calif., D. Ambrozaitis, New Rochelle, N.Y., J. Kartanas, Omaha, Nebr., E. Zelinskas, Belleville, N.J., W. Czepulionis, So. Boston, Mass., E. Steuer, Woodside, N.Y., D. Pocius, Brooklyn, N.Y., A. Leraitis, Linden, N.J., S. Kraunaitis-Zogorski, Andes, N.Y., P. Jasmontas, Newark, N.J.

Kitiem užsakė: Iz. Paukštys, Elizabeth, N.J. — J. Kuriavičiui, Linden, N.J.; Sesuo M. Alfonsa, Newton, Pa. — V. Bernard, Schuykill Haven, Pa.; R. Daukšaitė, Woodhaven, N.Y. — J. Laukaičiui, Miunchen, Vokietija; Vietoj tragiškai žuvusio mūsų skaitytojo A. Raubos iš Jamesburg, N.J. skaito J. Bundonienė iš Linden, N.J.; A. Jankauskas, Woodhaven, N.Y. — E. Jankauskui, Arlington, Va.; A. Stimavičienė, Woodhaven, N.Y. — sūnui Vygdaiui Bridgeport, Conn.; G. Ambrozaitienė, N. Rochelle, N.Y. — tėvams S. A. Masevičiams, Canada.

Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metams 5 dol. Jaunavedžiam ir kariam vienerius metus laikraštis siunčiamas dovana. Prenumeratos reikalais kreiptis į administraciją: 910 Willoughby Av., Brooklyn, N.Y. 11221.

SPORTAS

Pabaltiečių lengvosios atletikos ir lauko teniso pirmenybės 1971 S. A. Pabaltiečių ir Lietuvių Lengvosios Atletikos ir Pabaltiečių lauko teniso pirmenybės įvyks liepo 24-25 Etobicoke, Ont., Kanadoje. Varžybas vykdo Estų Sporto klubas Kalev.

Lengvosios atletikos varžybos bus vykdomos vyrų, moterų ir jaunių A (16-18 m.) klasėse. Pirmenybės vyks Centennial Park Stadium, Etobicoke, Ont. Pradžią šeštadienį, liepos 24, 1 val. Lengvoji atletika vyks tik šeštadienį.

Š. Amerikos Lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų parsekmių, atskirų rungčių visai nevykdomos.

Pabaltiečių lauko teniso pirmenybės bus pravestos vyrų, moterų, jaunių ir mergaičių A (17-18 m.), B (15-16 m.) ir C (14 m. ir jaunesnių) klasėse. Vyrų ir moterų klasėse įvyks vienetų ir visų dvejetų varžybos, kitose klasėse — tik vienetų.

(nukelta į 8 ps.)

JULY 4th GREETINGS

HARBORSIDE TERMINAL COMPANY

HARBORSIDE TERMINAL
Jersey City, N.J.

Larry Fenza

REALTY

REALTOR AND INSUROR
8200 New Jersey Avenue
Wildwood Crest, New Jersey
Call:
609-522-6919

DISPLAY

A & A CYCLE SHOP featuring the Ossa, Bronco mini bike, and Rupp snowmobile. We service all our motorcycles Lake Rd — 914-783-1333

Hotel Forget-Me-Not room & board home cooking and baking children half price for information write or call Wildwood Crest, 609-522-2258

BOB'S CYCLE CENTER authorized dealer for Indian motorcycles and mini bikes. Carrying a full line of the custom chopper accessories for Harley division 1301 U.S. Highway No. 1, Rahway, N.J. 201-381-8779

Ralph's Grand Esso Service Center Open seven days a week general repairs and inspection work road service and towing you call—we haul 363 West Grand Avenue Rahway, N.J. — 201-382-9469

ACCO AUTO BODY
11 Averill Place Staten Island
Collision Experts
We Take Pride in Our Work
Call: 212-984-9633

The classic guitar and drum pad we teach classic guitar, plectrum basic guitar, drums and mandolin — 241 Closter Dock Road 201-767-1475

WILKINSONS SPORTS
Open 6 days a week a family place where better bowling begins — also golfing equipment — 245 New Dorp Lane Staten Island call 351-9405 or 351-1500 ask for Ron-Ken Rigatti or Jerry Frankamano

H. W. MALE

GRILL MAN

Split shift 4 nites and 2 days
Steady work, excellent salary
Apply in person
LINDWOOD DINER
2870 Linden Blvd. Brooklyn, N.Y.

SUPT. TOP SALARY

Capable of complete management and maintenance of 100 unit garden apts. N.J. shore area.
(201) 624-6644

MALE - FEMALE

Model City - 2 Community workers for the Executive Council. Ability and desire to recruit model areas residents. For the work committees. Model areas residents preferred. Driving license necessary. \$100 to \$125 weekly salary. 4 month with possible extension of time. For more information please call Mr. Robert Ungerleider, 202 Jefferson St. Perth Amboy, N.J. 201-442-4000. Submit your application.

AIDAI — stambus mėnesinis kultūros žurnalas. Metam tik 10 dol. Administracija: 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

SERVICE

Sabias Dean Service Station open 7 days a week general auto repairs American & Foreign cars Road service and towing Call 201-968-7447

Mario's auto inspection service complete brake repairs front end work, electrical work tune ups our specialty auto repairs skilled mechanics Shell Bay Road Mayville opp exit of State Inspection Sta. 609-465-5607

Creative Photography by Richard & Richard weddings, showers, parties: black & white, color. 256 Park Ave. East Rutherford, N.J. 201-933-1783

Great Kills Service Station open 7 days a week general auto repairs road service, towing, tires, batteries & accessories 24 Nelson YU 4-0600

Carpet Masters Company 37-08 90th Street Jackson Heights 100% nylon carpets installed wall to wall. Rugs cleaned in your home or in our plant. Tiles & linoleum. Guaranteed work. Free estimates. Call 424-3475 Jessie

JAMAICA TOWING
106-33 157th Street Jamaica complete service on Foreign and Domestic repairs — collision experts 24 hour towing. Open 5 days a week Call 297-1600 ask for Tomy or Walt

Golden Bell Diner Sunday to Thursday 6AM to 1AM Friday and Saturday 24 hours orders to go Route 9 and Adelphia Road 201-462-7259

C & J HOME IMPROVEMENT — plumbing, electrical, carpentry, paneling and repairs no job too small we take pride in our work
Call 455-3393

CAR GLASS CO. — Auto glass our specialty — 182 Ridge Street Newark, N.J. Call: 201-481-1240

TRINKA'S FUNERAL SERVICE
198 Main Street Little Ferry, New Jersey 439 Maywood Avenue, Maywood, New Jersey dependable service and dignity Call 201-487-3050 Helene Trinka Faustini (manager)

ED'S AUTO BODY — Complete auto body repairs collision experts 244 South Washington Ave. Bergenfield, N.J. Dial: 201-384-0240

COUNTY VAN & STORAGE Inc. Long Distance and Local Moving MODERN WAREHOUSE Agent for Greyhound Van Lines
Call:
914 YO 5-1010

JULIO PEREZ III Automotive Service open 7 days a week general auto repairs road service and towing and tires batteries and accessories 290 South Summit Avenue Hackensack, N.J. Call 201-487-4909

Flynn Appliances Inc. 2 stores: 201 568-1500 — 44 Grand Ave. Englewood, N.J.; 201 664-1500 — 163 Westwood, N.J. Air conditioners \$99 up.

H. W. FEMALE

EXP LEGAL SECRETARIES

Temporary — \$4.00 per hour
M.I.T. COMPUTERS SYSTEM
50 West 36th Street
Call 947-7536

Exp operators on dresses & sportswear on Merrow & Singer machines semi section excellent pay vacation and benefits 516 TA 6-3151 'til 6PM.

CHALLENGING NEW CAREERS IN DISEASE PREVENTION PROGRAM

Working from the East Boston Neighborhood Health Center, a house to house program for early detection and treatment of chronic diseases will begin July 1. Positions available (residents of East Boston preferred). Registered Nurses: with Public Health experience to carry out home screening program. Hours flexible. Car and driver's license required. Home Health Aide: to assist nurse with household visit. High school or equivalent. Flexible hours. Car and driver's license desirable. Secretary: administrative & typing skills required. Business education & experience preferred. Knowledge of Italian desirable. — Boston City Hospital. 617-424-5282 9AM-4PM

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY COMPANY

Aluminum Combination Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N.Y. 11208
— Allen R. Shipley —

SERVICE

New standard auto body and fender shop open 5 days a week collision experts we take pride in our work 512 E. Elizabeth Ave. 201-486-8770

Charlie's Esso Service Station 15-27 Belmont Ave., Newark, N.J. 201-642-9258 / 284 Chancellor Av. Newark, N.J. 201-929-9897 open 7 days

South Broad Shell Service Center, open 7 days a week general auto repairs road service towing tires, batteries, accessories — 609-888-9866

Elizabeth Friendly Service Center, open 7 days a week general auto repairs road service and towing tires, batteries, etc. Call 201-353-9551

Bilton Liquors and Delicatessen Inc. Open 7 days a week. For the finest of food and liquors. 476 Broad Ave. Fallsdale Park, N.J. 201-944-1219

LANDLORDS — we will rent your apartment in Brooklyn reliable tenants M. Henriques 665 Penn. Ave. Call 493-0081 - 257-0110

COPHRESI TRAVEL BUREAU Mr. Santos Rivera — a complete travel service individual and group travel, air line & honeymoon package trips 184 1/2 Newark Ave. Jersey City, N.J. Call: 201-435-4087

Easton Upholstery Shop 1507 Neck Road, Brooklyn, web jobs, bottoms our specialty plastic and fabric slip covers and reupholstering seats rebuilt we come to your home Tel: 375-5455

Harry's B.P. Service Station general auto repairs road service tires, batteries and accessories 419 West Union Avenue. Call 201-356-9642

A & A Furniture Repair all types of furniture repaired chair caning and rush seating refinishing all types furniture. 625-9609 / UL 7-6660

Riverside Atlantic Service Station open 7 days a week specializing in foreign cars general auto repairs. Road service, towing 201-939-9577

OIL PAINTINGS reproductions for the entire family from your favorite photo Call: 783-7471 Brooklyn

The best spray gun in the East! Contact us for aircraft painting including aluminipr. Facilities for C 150 to GII Suffolk — 516-288-6250

Marc Anthony Coiffures — latest in creative hair styling childrens hair cutting wigs & wigslets sold, serviced late nite Fri 1416 Morris 687-9353

Williamstown Upholstering Company new furniture made to order 109 North Main Street Williamstown, N.J. Call 609-629-5586

LEGAL TYPING SERVICES pick up and deliver — Mrs. Kydd 102-15 34th Avenue Corona, New York Call 672-3317

BELLUSCI Travel Inc. 1396 Forest Avenue Bellusci Building Staten Island Groups and individual travel Call 447-6944

DELMAR TRAVEL SERVICE INC. 7302 Thirteenth Avenue, Brooklyn Group and individual travel — call 680-4250

Eddie's & Carl's auto body specialists all work guaranteed we take pride in our work 6120 Kennedy Boulevard West N.Y., N.J. 201-868-4404

Stelton Travel Service Station — open 7 days a week complete auto service 24 hour towing. Tires, batteries, accessories — 732-3343

TRAVEL Reservations Inc. — for groups and individual travel — 311 Mamaroneck Avenue White Plains, New York. Call 914 WH 9-9116

Two Guys Texaco Service Station open 7 days a week general auto repairs road service and towing tires, batteries — Call 201-945-9799

Danny's American Service Station open 7 days a week general auto repairs road service and towing tires batteries & accessories State Highway #37 West and Michele Drive Toms River, N.J. Call 201-341-9817

CROSS KEYS Esso Service Center general auto repairs road service. 24 hour towing service. Tires, batteries, and accessories Black Horse Pike & Cross Keys Rd Cross Keys, N.J. Days call 609-629-9938, nites 609-445-1007 ask for Chuck.

DISPLAY

JERAL Jewelers 4512 Avenue "D" Brooklyn, N.Y. — we pay cash for old gold, platinum, silver, pocket watches, antiques. Call 451-2873

TRA DENE Hair Fashions latest in creative hair styling we have wigs and wiglets late nite Thurs & Fri by appointment call 201-994-9883

Boarding for all domestic animals reasonable rates pick-up delivery — Trio Animal Boarding 152 King St. Brooklyn, N.Y. 852-5566 ask for John

ASBURY LODGE REST HOME for the aged. State approved. 1 block from the ocean church and shopping 205 3rd Avenue Asbury Park, New Jersey Call 201-988-7479

Brothers Restaurant and Caterers, Inc. formerly Candy Kitchen open 6 days a week closed Sunday 67 West Main St. Somerville 201-725-9795

V & J Pizzeria open 7 days a week Sicilian and Neopolitan pizza — a family place Valley Road and Hamburg Tpke Wayne NJ 201-628-9840

Spring Cod springing fish the most modern on coast Montauk's newest, biggest, fastest Viking Star 5AM heated fishing rails heated cabins bunks hot food reclining seats. Capt. Paul Fasberg 516-668-5924 or 2732

Marvin's Liquors and Delicatessen open 6 days a week a family place we also deliver 67 Elizabeth Avenue Newark, N.J. Call: 201-248-2144

Santana Friendly Service Station — open 7 day a week general auto repairs road service & towing tires, batteries Newark NJ 201-621-2095

PEDRO Motors used cars open 7 days a week 100x100 guarantee — 41st Street & Kennedy Boulevard, Union City, N.J. 201-864-8867

QUALITY CARPENTRY
Finished Kitchens and Bathrooms
Complete remodeling & alterations
Residential and Commercial
Lic. 691653 Call: 912-9770

Ernest's Restaurant 71-28 Cooper Avenue near Myrtle Avenue Brooklyn, New York open 7 days a week, Steaks and chops. Call: 497-9229

The Rolling Pin Restaurant & Luncheonette open daily 6AM-9PM Sat. & Sun. 8AM-5PM good food at reasonable prices — Call 201-827-9947

PAINTED PONY RANCH Lake Luzerne, N.Y. 12846 The East's most Western Ranch — fun for all seasons a family place — Ideal for children Write for Brochure or call 518-696-2421

Ulster County waterfront properties 4 acres 600' on Hudson. 3 bedroom house, livingroom, diningroom, bath, fireplace, large barn and small cottage. Reduced \$40,000. Modern year round cottage, 2 bedroom living rm, fireplace modern kitchen and bath, encl. porch. Secluded prop. w/riparian rights. \$16,500 small 2 bedroom year round bungalow on Esopus, 2 car garage nice property, a mere \$10,000 secluded mod. T ranch w/ privacy plus. 1 1/2 acres, 400' on river near New Paltz, college and thruway exit, 220 sq. ft. living area, 4 bedroom family — 914-338-5138

Hobby Coop Ceramics 12 Strawton Road West Nyack open Tues. Wed. Thurs. and Saturday 10 AM to 4 PM Ceramic supplies — 914 EL 8-2358

CHARLIES RESTAURANT

Open 6 days a week steaks chops seafood — a family place 13 South Kentucky Avenue Atlantic City, N.J. 609-344-9743

Hardaway's Quality Outfitters specializing in plastic slipcovers made of 12-16 gauge with welting also reupholstery and repairing slipcovers and drapes from large selection of fine fabrics estimates call 491-8492

Plainfield, N.J. 3 yr old 4 bedroom home, 1/2 acre land, central air conditioned, finished basement, large living room, modern eat in condition, dining room, den, recreation room. Suitable for large family. Large 2 car garage attached Principals only. Priced for quick sale. 201-756-5775

GARAGE-Body Shop for Sale with 17 acres land main highway good opportunity. Other interests must be seen to appreciate. Will take mortgage. Must sell. 518-943-4710

THE BETHWOOD, Totowa, Lackawanna Ave. (off Rt. 46). Continental cuisine. Subdued early American decor & warm relaxing atmosphere. Lunch fr \$2.25, dinner fr \$4.75 (Fri, Sat, and Sun.) Closed Monday. Orch and dancing Fri and Sat 'til 1 AM. (201) 256-8316

INTERTRADE EXPRESS CORP.

pirma jums pasakė — dabar jūsų giminės tai patvirtina

Užsakykite tikrai specialių rublių sertifikatus Lietuvon

Jie yra geriausia dovana

Su jais jūsų giminės gali gauti ką tik nori už normalios kainos dalį. Tai lyg apsilankymas krautuvė su \$100.00 ir apsiurkimas prekių \$200.00 ar \$300.00 ar dar didesnės vertės sumoje. Pristatomas į namus per 3-4 savaites. Pilnai garantuota. Kaina \$2.13 už vieną specialų rublį. Absoliučiai jokių kitų mokesčių. Prašykite VELTUI SIUNCIAMŲ ILLUSTRUOTŲ KATALOGŲ. UŽSAKYKITE DABAR — užsakykite tik per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street
Penktas aukštas
New York, N.Y. 10010
Tel. 982-1530

LABAI SVARBU

automobiliai Apartamentai

Mes priimame užsakymus butams ir apartamentams. Prašykite mūsų specialių biuletenių.

TO PLACE YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

BUMPER STRAIGHTENERS
Experienced, up to \$5.25 an hour, vacation and holiday pay, will pay for moving expenses. If interested call collect:
(315) 472-7073

MEN OVERSEAS EMPLOYMENT
We assist in employment overseas
WORLD WIDE OVERSEAS EMPLOYMENT SERVICE
For information call
201-964-3855
2165 Morris Avenue
Union, N.J.
Suite 9
Hours 9 AM - 5:30 PM.

DISPLAY

Sutton - Maged and Co. Local and Long Distance Movers licensed and bonded — 2 men and truck \$12 per hour. 820 Fifth Avenue New York, New York Call: 787-7135

COLONIAL ARMS HOTEL — 123 Main Street Warrensburg, N.Y. For reservations call 518-623-3481

ADC Driver Training School Inc. — 94-26 B 207th Street Queens Village beginners, teenagers nervous & older people; refresher courses in driving we stress defensive driving all accredited driving instructors Call 776-0994

EL ESCORIAL
Fine Spanish and Mexican Cuisine. 84-23 37th Avenue Jackson Heights open daily, lunch, cocktails, dinner Flamenco guitar Fri - Sat - Sun Ever your hosts Ruben & David Brizuela Call 476-1870

Yorktown Heights Hi-ranch 4 bedrooms, 2 1/2 baths 2 car garage pool in ground 3/4 acre wall to wall carpeting and dishwasher. 914-245-1158

Ernest M. Coiffures latest in creative hair styling. We have wigs & wiglets. Late nite Friday — 2 Dede Street Haskel, N.J. 201-835-2696

A-1 Auto Painters open 5 days a week quality workmanship we take pride in our work \$55.00 and up 322 Wanaque Avenue 201-839-5379

Orlovsky Brothers Sunoco Service Station open 6 days a week general auto repairs road service towing tires batteries, etc. 201-546-9865

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užsėkite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJIENOS

Kultūros Židinio statybos komiteto bendras visuose sekcijų posėdis įvykis antradienį, liepos 13 d., 7 v.v., K. Z. patalpose. Programoje, komiteto pirmininko pranešimas, paskirčių sekcijų darbų apžvalga, artimiausi darbai, generalinis rugsens vasus. Visi komiteto nariai, rinkti ir pakviesti, prašomi dalyvauti.

N. Y. lietuvių vyrų choro gegužinė bus liepos 17, šeštadienį, Giraitėje prie Hartfordo. Ten susitiks su Hartfordo choru, kuriam vadovauja Jurgis Petkaitis, ir drauge pasilinksmins.

IV Dainų šventės jungtinio choro ir mažųjų dainininkų grupės bei New Yorko ir Chicago futbolininkų komandų nuotraukos gaunamos pas fot. Zigmą Degutį, 7237 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) RE 7-9010.

Rūta Antanaitytė birželio 27 sėkmingai baigė Academy of St. Joseph, Brentwood, L. I. Toliau mokysis Fordhamo universitete, N. Y. C. Diploma įteikimo proga tėveliai buvo su ruošę šventę, kurioje dalyvavo gražūs būsūs draugai ir artimieji. Rūtos tėvai Erna ir Antanas Antanaičiai anksčiau Maspethe turėjo maisto produktų krautuvę. Prieš keletą metų persikėlė į Kings Park, L.I., kur sėkmingai verčiasi Old Country Delicatessen maisto krautuvė. Jie mielai patarnauja ir lietuviams. Jų adresas: 454 Meadow Rd., Kings Park, N. Y. Petriunių dieną Antanaičiai padovanojo pranciškonam jautienės kepsnį. Pranciškonai dėkoja.

Rūta Antanaitytė

VYRŲ CHORO PADĖKA

New Yorko Lietuvių Vyrų choras, užbaigęs 1970-71 metų sezoną, jaučia didelį dėkingumą New Yorko lietuviškajai visuomenei, spaudai bei radijui, nuoširdžiai rėmusiems bei skatinusiems chorinę veiklą. Darbininko redakcijos choro vadovui įteiktas atžymėjimas ir medalis jo dėkingumu priimtas kaip viso choro darbo įvertinimas.

Ypatinga padėka priklauso Tėvam Pranciškonam, už leidimą naudotis Kultūros Židinio patalpomis repeticijom ir solisto Stasio Citvaro atsisveikinimo koncertui.

Choras, ruošdamas šias išleistas, susilaukė daug pagalbos iš šalių, už ką nuoširdžiai dėkoja: įžanginiam kalbėtoju Pauliui Jurkui, solistui akomponavusiam muzikui Algirdui Kačanauskui, gerą fortepijoną paskolinusiam dr. B. ir ponias Radzivanam, Mykolui ir ponias Cibams už milžinišką atsisveikinimo pyragą, vaišių šeiminiškumą — poniam: R. Baltrušionienei ir R. Abromaitienei ir įvairiais kitais būdais pagėbėjusiems: Laisvės Žiburiui, Lietuvos Prisiminimų radijui bei Darbininko redakcijos štabam. Didelis balsingas acii!

Vienuolynas GL 5-7068
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Kultūros Židiny 827-9865

Birutė Radzivanienė, su Apreiškimo parapijos chorų dalyvavusi Dainų šventėje, po šventės pasiliko Chicagoje ir lanko tautinių šokių institutą, kuris kursas surengė nuo liepos 5 iki 17 Chesterton, Ind., V. Jony. no sodyboje. Kursuose parengiami nauji tautinių šokių mokytotojai.

Inž. Juozas Butkus liepos 4 išskrido į Venecuelą poros savaitę atostogų.

A. a. Aleksandro Snieskie nės prisiminimai, vietoj gėlių, 50 dol. Kultūros Židinio statybos fondui paaukojo Ona Jasaitienė, Nijolė Jasaitytė, T ir I. Jasaitiai, A. ir F. Jasaitiai.

Inž. Antanui Novickiui praeitą savaitę liepos 1, ketvirtadienį, padaryta operacija. Jis jau ligoninėje gulį per tris savaites.

I kun. Jono Jutkevičiaus laidotuves iš New Yorko buvo išvykusi Lietuvos vyčių grupė ir keletas kunigų.

Kun. Stasys Raila, Religinės Salpos reikalų vedėjas, pasinaudodamas Dainų šventės proga, išvyko į Chicago, kur turėjo svarbių pasikalbėjimų su vysk. V. Brizgiu ir kitais Religinės Salpos remėjais.

Tėv. Petras Baniūnas, Darbininko administratorius, buvo išvykęs į Dainų šventę Chicagoje ir iš ten grįždamas parūpino visa eilę šventės nuotraukų, kurias pradėjome dėti šiame Darbininko numeryje.

Pranciškus Speecher, Los Angeles, Calif., Sv. Kazimiero lietuvių parapijos komiteto pirmininkas, su žmona Nancy lankėsi New York'e, aplankė gimines ir susitiko su Los Angeles dirbusiais lietuviškais kunigais. Iš New Yorko Speecheriai išvyko į Chicago.

Liet. Bendruomenės N. Y. apygardos valdyba posėdžiauja liepos 8, ketvirtadienį, Kultūros Židinyje. Bus kalbama apie Lietuvių Bendruomenės dvidešimtmečio sukakties minėjimą, kuris rengiamas spalio 9 ir 10 New York'e. Bus pasidalyta darbai ir sudaryti specialieji uždaviniai atskiri komitetai. Sukakties proga numatoma iškilminga akademija, vakare jaunimo vakaras su jaunųjų talentų pasirodymu, gi sekmadienį — iškilmingos pamaldos ir didysis koncertas.

Ralph Gibovich - Gibovičius, gyv. Bronx'e, mirė liepos 6, laidojamas liepos 9 d. 9.15 v. iš Aušros Vartų bažnyčios šv. Raimondo kapinėse. Paliko žmoną Elzbieta, sūnų Petrą ir dukras Emiliją, Frances ir Oną. Pasarvotas Boyertown Funeral Home, 2488 Webster Ave., Bronx. Informacijai skambinti M. Šalinskienei 296-2244.

Organizuojamas autobusas į seselių piktiką Putnam, Conn. liepos 18. Autobusas išeina sekmadienį, 6.30 v. ryto, nuo pranciškonų vienuolyno 680 Bushwick Av., Bklyn, N. Y. 7.00 sustoja prie Shalins Funeral Home 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven. Kelionė asmeniui 12 dol., įskaitant ir įėjimą į piktiką. Registruotis Darbininko administracijoje GL 2-2923, vakarais GL 4-7068, pas M. Šalinskiene 296-2244, Mrs. N. Macy, pavyko. Jis mirė vykdamas MI 2-4465, Gautas modernus ir patogus kelionei autobusas, ir tik vienas. Prašoma užsirašyti iš anksto ir nesivėlinti laiku atvykti.

Dr. V. Slavinskas praneša, kad jo vadovaujamos ligoninės raštinė yra laisva buhalterio vieta. Suinteresuoti kreipiasi adresu: Dr. V. Slavinskas, P. O. Box 429, Monticello, N. Y. 127 01.

ŠIŲ METŲ PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Šiais metais Pavergtų Tautų Savaitė bus švenčiama nuo liepos 18 iki 24.

Pavergtų Tautų savaitę pradėta švęsti 1959. Ją įvedė Amerikos kongresas jungtine rezoliucija (Public Law 86-90). D. D. Eisenhower buvo pirmasis prezidentas, pasirašęs pavergtų tautų proklamaciją.

Rimos ir Juozo Bružų siuntinių įstaiga Brooklyne nuo liepos 1 uždarė. Toliau siuntiniai bus priimami tik Woodhaveno įstaigoje: 94-08 Jamaica Ave., tel. 441-4712, tris dienas savaitėje: ketvirtadieniais penktadieniais nuo 10 val. iki 7 val. v. ir šeštadieniais nuo 10 val. iki 4 val. p.p.

Juozas Zilinskas, sulaukęs 80 metų, mirė liepos 5 d. rytą savo namuose 42 Duer Pl. Weehawken, N. J., virš 41 metų išdirbęs mašinistu F. L. Smith ir Co., New York City. Nuliūdime paliko žmona Oną, iš namų Akeliūtę, sūnų Juozą Zilinską, Jr. ir dukterį Aldoną Zauniene. Vyresnysis sūnus Jonas-Donaldas Zilinskas yra miręs 1969 vasario 10. Laidotuves bus liepos 8, ketvirtadienį. 10 val. ryto mišios Sv. Onos lietuvių bažnyčioje Jersey City. Laidojamas Holy Cross Cemetery, N. Arlington, N. J. Pasarvotas Bosworth Funeral Home Wilow Ave., kamps 3rd. St. Hoboken, N. J.

Kun. Antanas Masaitis paskirtas Sv. Gabrielo parapijos klebonu Brooklyne. Naujasis klebonas, išventintas kunigu 1943, yra augęs Apreiškimo parapijoje. Vikaravo beveik visą laiką amerikiečių parapijose. Bendrauja su lietuviškais kunigais šioje apylinkėje.

Dr. Jonė Pečiulionytė (a. a. gen. M. Pečiulionio dukte), gyvenanti Šveicarijoje, šios vasaros atostogas praleidžia Amerikoje, norėdama susitikti su senais savo pažįstamais. Nuo liepos 14 ji bus apsigyjęs pas A. ir R. Strazdžius, Richmond Hill, N. Y. Tel.: 212-847-7211.

LIETUVOS VYČIŲ BROOKLYN — QUEENS 41-ji KUOPA

L. Vyčių 41-ji kuopa vėl pagyvino savo veiklą. Kuopos tautinių šokių grupė, atgaivinta rudeni, jau spėjo pasirodyti balandžio 5 L. Vyčių Sv. Kazimiero minėjime Angelių Karalienės parapijos salėje Brooklyne. Šokių grupė pasirodė meninėje programoje birželio 6 Amsterdame, kur įvyko L. Vyčių NY-NJ apskrities suvažiavimas. Birželio 17 dalyvavo Am. — skandinavų vasaros festivalyje L. Erikson Parke, N. J.

Rugpjūčio mėnesį įvyks Lietuvos Vyčių 58 suvažiavimas Kennebunkport, Maine. Ir čia mūsų tautinių šokių grupė, kuri yra vienintelė L. Vyčių tautinių šokių grupė iš šokių gimnazijos bei kolegijų amžiaus, susigrupavusi Atlanto pakrastyje, linksmai pasirodys scenoje. Toliau savo kalendoriui grupė turi lietuvių dieną Pennsylvanijoje. Be to, 41-os kuopos valdyba jau užregistravo šokių grupę dalyvauti šokių šventėje, kuri įvyks 1972 Chicagoje.

Grupės šokėjai renkas 2 kartų savaitėje repeticijai Angelių Karalienės parapijos salėje ir Franklin K. Lane gimn. patalpose. Daugumas šokėjų jau šoko tautinius šokius anksčiau, todėl didelis palengvinimas buvo pradėjus iš naujo organizuoti šokių grupę. Naujai įstoję šokėjai padirbėjo ir jau spėjo prisitaikinti prie mokančių. Šokėjai renkas repetuoti tikrai su entuziazmu: jų nesulaukė dideli atstūmimai, nei vėlus bei nepatogus laikas, negadina vasaros karščiai, nes grupė pasiūlyo pratybas tęsti ir vasaros laikui. Kas iš jaunimo norėtų prisidėti prie šios t. šokių grupės, mielai laukiami. Grupėi vadovauja jauna ir energinga Birutė Radzivanienė.

tu tautų proklamaciją. Po to visi prezidentai tokias proklamacijas išleido, kviesdami piliečius švęsti Pavergtų Tautų Savaitę.

Siemet New York'e numatomos tokios iškilmes savaitės proga.

Liepos 15 — 2 v. popiet miesto valdybos namuose John V. Lindsay įteiks Pavergtų Tautų savaitės proklamaciją.

Automobilio katastrofoje Washingtonė žuvo Nida Gureckaitė

Liepos 4 Washingtono lietuvių ištiko skaudi nelaimė — automobilio katastrofą pateko Algimantas ir Virginija Gureckai su savo trim vaikais. Vietoje buvo užmušta vyriausioji dukra Nida, kokių 14-15 metų, visi kiti — sužeisti. Algimantui Gureckui sulaužyti šonkauliai, Virginijai Gureckienei — sunkiai sužeista galva, antrai dukrai sulaužytas stuburkaulis, sūnui nulaužta koja.

Zuvusioji Nida Gureckaitė kadaise lankė Maironio liuanistinę mokyklą, kai tėvai gyveno New York'e. Seimai persikėlę į Washingtoną, ten baigė Kristijono Donelaičio liuanistinę mokyklą. Palaidota liepos 8, ketvirtadienį.

Woodhaveno LB gyvina savo veiklą

LB Woodhaveno apylinkės valdyba imasi konkrečių būdų apylinkės veiklai pagyventi.

Pirmoji eilė susirūpinta apylinkės narių kartotekos sudarymu. Ją sudarant, ypatingas dėmesys bus kreipiamas į mokyklinio amžiaus jaunimo surašymą, raginant lankyti liuanistinę mokyklą.

Tautinio solidarumo inaišo rinkimas taip pat įrašytas į svarbiųjų darbų eilę. Jam parengti valdyba paruošė keletą skirtingų paraginimo tekstų, kurie išspausdinti atviruko didumo kortelėje, kartu su gražinamuoju voku ir paruošta įrašyti į savo veiklos sritį valdyba įsirašė ir pagalbą Kultūros Židinio statybai.

LB NEW YORKO APYGARDOS REZOLIUCIJOS

Ivykusiam Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos suvažiavime gegužės 8 yra priimti šie nutarimai:

1. Remti Kultūros Židinio statybą.
2. Skatinti jungtinio choro idėją ir dramos teatrą.
3. Įpareigoti N. Y. apygardos valdybą, kad parašytų raštą JV LB centro valdybai, jog ji imtųsi rūpintis Lapkrčio 13-tosios žygio pinigų likučiu ir atsiųstų "žygininkų" apyskaitą.
4. Centro valdybos pavedimu, rengti 20 metų Liet. Bendruomenės sukakties minėjimą.
5. Įtraukti ne tik lietuviškai, bet ir angliskai kalbantį lietuvių jaunimą į Liet. Bendruomenę.
6. Remti jaunimo kongresą, įvykstantį 1972 m.
7. Suvažiavimas pasisakė, kad Lietuvių Bendruomenės apygardos yra reikalingos ir ateityje palaikytinos.
8. Išreikšti padėką senajai N. Y. apygardos valdybai.

Nutarimų komisija:

Edmundas Vaičiulis
Leonas Virbickas
T. B. Mikalauskas

The Sound of Music, Rodgers ir O. Hammerstein muzikalinis kūrinys, šiemet vėl kartojamas The Jones Beach teatre po atviru dangumi. Pirmas šio sezono spektaklis kviesiems svečiams įvyko šį antradienį. Oficiali premjera liepos 9, penktadienį, 8.30 val. vak. Šių metų pastatymas lietuviams tuo įdomus, kad Trapp dainuojančios šeimos vaikų tarpe svarbią Brigitos rolę puikiai atlieka J. J. Mathews. Jos mamytė, lietuvių tarpe pažįstama kaip Lionė Jodytė, irgi dainuoja kaip viena iš vaidinimo seserų vienuolių. Veikalą stato Guy Lombardo. Vaidinimai vyks kiekvieną vakarą 8.30 val. iki Darbo dienos intinai.

Liepos 18 — pamaldos 10 v. Sv. Patriko katedroje. Mišias aukos prel. Jonas Balkūnas. Pamoškla pasakys bazilijonų vienuolių provincijolas Tėv. Patrick Paschak, O.S.B.M. Tą pačią dieną 11 val. bus protestantų pamaldos Sv. Jono katedroje pamokslą pasakys Canon Edward West.

Liepos 24 10.30 . pamaldos žydų Temple Emanu-El, pa-

rai sulaužytas stuburkaulis, sūnui nulaužta koja.

Zuvusioji Nida Gureckaitė kadaise lankė Maironio liuanistinę mokyklą, kai tėvai gyveno New York'e. Seimai persikėlę į Washingtoną, ten baigė Kristijono Donelaičio liuanistinę mokyklą. Palaidota liepos 8, ketvirtadienį.

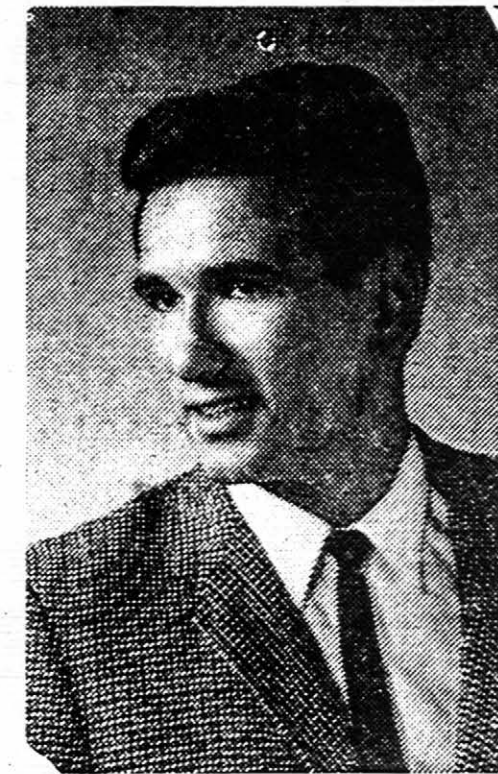
mokslą pasakys rabinas Ronald B. Sobel.

Šias visas iškilmes organizuoja Pavergtų Europos Tautų Seimas, į kurį įeina: Albanija, Bulgarija, Čekoslovakija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Rumunija, Vengrija.

Privati iniciatyva, kuri daugiausiai kyla iš ukrainiečių tuo paprastai nepasitenkina. Ir dabar skelbiama, kad prieš pamaldas susirinktų į 5 Ave. ir 59 Street, iš ten eina visi į Sv. Patriko katedrą. Po pamaldų 11 val. paradas 5 Ave., iš 50 St. iki Central Park Mall, iki muzikinės prie 72 St. Ten bus sakomos kalbos, bus ir tautinių šokių. 2 val. visi žygiuoja prie Sovietų pasiuntinybės prie JT, 67 St. ir Lexington Ave.

Tą pačią dieną, liepos 18, tarp 1.30 iki 4.30 v. popiet prie Laisvės statulos bus specialinė programa, pavadinta — Pavergtos tautos pagerbia Ameriką, laisvės žemę. Kalbės dr. Carl McIntire, kuris organizuoja amerikiečių patriotų judėjimą, kovoja prieš komunizmą.

Lietuvės moterys prašomos dalyvauti su tautiniais drabužiais.

Dr. Donatas Maizys
PATERSON, N. J.

Donatas Maizys — teisių daktaras

Drauge su motina atvyko į šį kraštą 1949 būdamas 7 metų amžiaus. 1960 baigė Paterson East Side aukštesniąją mokyklą. 1964 baigė Montclair State College, įsigydamas istorijos mokytojo teises. Mokytojaudamas Newark, N. J., 4 m. studijavo teisę Seton Hall universitete, Newark, ir gegužės 27 mokslus baigė teisių daktaro laipsniu.

Kaip gabus studentas, universiteto vadovybės buvo pakviestas į redakcinį kolektyvą. (Associate Editor) redaguoti universiteto leidžiamą "Low Review". Už sąžiningą ir stropų pavestų pareigų atlikimą apdovanotas specialiu žyminiu (bron-zine plokšte).

Artimieji ir pažįstami mielam Donatui linki geros sėkmės naujoje profesijoje.

SPORTAS

(atkelta iš 7 psl.)

Dėl papildomų informacijų kreiptis į SALFAS-gos centro valdybą adresu: Mr. S. Krauskas, 32 Pasadena Gardens, Toronto 325, Ont., Canada. Telefonas: (416) 766-5367.

Lietuvių klubai ir pavieniai sportininkai skatinami šiose varžybose dalyvauti.

P. S. F-jos Lietuvių Sekcija

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstankiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalav. Reikale su patarnautojais galima susikabinti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5% %
- Special Notice a/c — 5%
- 1 year Term Deposit — 5% %
- 2 year Term Deposit — 6%

— All Accounts Compounded Daily —